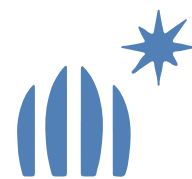

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLI | NÚM. 2123
2,90 € | 31 MAIG 2020

Agustí Codinach

Voluntària a l'Hospital de Campanya de l'església de Santa Anna de Barcelona.

EN PRIMER PLA (P. 8-12)

Salvavides social

El Covid-19 obliga a reformular les intervencions per protegir les poblacions més vulnerables

Aprofundim en el cristianisme
copte de la mà del claretia
Anton M. Vilarrubias

P. 24-27

Ruth Travel

INFORMACIÓ I RESERVES:

Tel. 93 4673244

info@ruthtravel.es / www.ruthtravel.es

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

DEL 2 AL 9 DE JULIOL,
DEL 20 AL 29 DE JULIOL (amb Petra)
DEL 13 AL 20 D'AGOST
DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA

DEL 3 AL 10 DE JULIOL

SUISSA: Natura i tradicions dels Alps

DEL 31 DE JULIOL AL 17 D'AGOST

INDOXINA: VIETNAM- LAOS I CAMBODJA

DEL 4 AL 9 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE AL LÍBAN: la vall cristiana d'Orient

DEL 16 AL 23 DE SETEMBRE

BULGARIA: Monestirs i cultura

DEL 28 D'AGOST AL 3 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE A POLÒNIA

DEL 5 AL 10 D'OCTUBRE

OCTUBRE

NOVEMBRE

DESEMBRE

PELEGRINATGE MARIA AL SANTUARI DE GUADALUPE
(Extremadura)

JAPÓ: UN VIATGE DE LA TRADICIÓ A LA MODERNITAT

SUD-ÀFRICA: EL GRESOL MULTIRACIAL MÉS AUSTRAL

RUTA DELS PESSEBRES DEL TRENTINO,

PESSEBRES DE PRAGA

LLUMS DE NADAL A NOVA YORK

Adolfo Nicolás, in memoriam

Ha mort a Tòquio, als 84 anys, el P. Adolfo Nicolás Pachón, sacerdot de la Companyia de Jesús. El 2008 havia estat elegit successor del P. Peter Hans Kolvenbach pels jesuïtes reunits en Congregació General. Va exercir de superior general fins a l'any 2016, quan fou substituït pel P. Arturo Sosa, el primer jesuïta llatinoamericà que dirigeix la Companyia de Jesús. Amb l'elecció del P. Nicolás en temps de Benet XVI, s'obrí una nova etapa en la congregació religiosa masculina més nombrosa del món, una etapa propugnada ja des dels anys del Generalat del P. Arrupe, en la qual s'han concretat com a prevalents els objectius prioritaris de servir la fe i promoure la justícia.

Nascut a Villamuriel de Cerrato, un poble de Palència, pocs mesos abans de la guerra civil, el P. Nicolás ha mort al seu Tòquio estimat, on es va traslladar el 1961, on va acabar la Teologia i on va ser ordenat sacerdot el 1967, amb 30 anys. El 1971, una vegada acabats els estudis d'especialització en teologia sistemàtica i obtingut el doctorat a la Pontifícia Universitat Gregoriana per poder exercir de professor a la Universitat Sofia, va tornar a l'Àsia, on va estar quaranta-quatre anys entre el Japó i les Filipines. Home serè, intel·ligent i amable, dotat d'un fi sentit de l'humor, la seva llarga experiència en aquests països el feu comprensiu i obert, objectiu i en pau amb ell mateix.

En una ocasió, el germà jesuïta Wenceslao Soto va suggerir al P. Nicolás que fes una xerrada sobre qüestions candents, que de primer fou publicada a la

revista *Jesuïtas* i després al llibre *Confesiones de jesuïtas* de V. Gómez-Oliver i J. M. Benítez-Riera (2018). Hi sostenia que «tota cultura és limitada i no pot proclamar una visió concreta de la persona i de la vida social, per això mateix necessitem d'altres cultures per créixer en el context de plenitud». Fruit de la seva experiència personal en un indret on el catolicisme és minoritari, el P. Nicolás creia que l'anàlisi de la cultura en un país ha de ser molt profunda per conservar la visió humil de què necessita purificació i què representa un enriquiment. I definia el catolicisme japonès com a digne, seriós, compassiu, culte, humil i concret.

Deia que sempre que tornava a l'Àsia hi havia alguna cosa que el feia sentir immediatament a casa. Afirmava que el budisme i les religions autòctones (sintoisme, hinduisme, taoisme) havien educat i molt bé els cors dels asiàtics, que havien viscut amb gran dignitat una història plena de guerres, crisis i tota mena de tragèdies.

En ser preguntat sobre què li diria a un jove disposat a entrar a la Companyia, el P. Nicolás responia: «Disposa't a donar-ho tot, a aprendre-ho tot, a aprendre dels pobres, a aprendre de les altres religions. Disposa't a servir i a trobar en el servei el teu goig i la teva felicitat. Si en això trobes el teu goig profund ningú no te'l podrà prendre, si no el trobes, et perdràs en competicions inútils, en ideologies i preocupacions que tenen més de tu que de Crist.» *Talis vita, finis ita*. Així visqué el P. Nicolás, així ha mort. Que reposi en la Pau del Ressuscitat.

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 13**
Vida eclesial
- 23**
Opinió
- 24**
Reportatge
- 28**
Carta dominical
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 36**
Cultura
- 41**
Cultura
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Gavà recorda les màrtirs agustines

PÀGINA 16

20 La fe, millor en companyia

Beatificació de tres màrtirs caputxins a la Seu de Manresa

PÀGINA 18

El nou patiment dels sanitaris

PÀGINA 19

47 Jordi Pesarrodonà, activista social

La setmana en tuits

EVA FERNÁNDEZ
@EVAENLARADIO

Corresponsal a Itàlia i el Vaticà
A partir d'ara la festa de santa Faustina Kowalska queda inscrita al Calendari Romà General i se'n celebrarà la memòria arreu del món el 5/10. Va ser la impulsora de la devoció a la Divina Misericòrdia, que tant estimava sant Joan Pau II

NOEMÍ ROYES @NROYES

Pedagoga

Compartixo amb l'Anna Ramis el #DeOa3PantallesRes. No cal demonitzar res ni ningú, simplement cal respectar la naturalesa curiosa dels infants i oferir-los oportunitats de descobriment amb amor generant vincles de confiança i entorns segurs

RAMON CARBONELL
@RAMONCARBONELL6

Director de Càritas diocesana de Sant Feliu de Llobregat
Corprèn adonar-se en les persones que atenem a Càritas Sant Feliu que aquesta crisi, a més de pels que ja no se'n sortien, a diferència de fa 10 anys, pot ser l'estocada definitiva a la fràgil classe mitjana que sí que se'n sortia. La bretxa que s'ha obert és ampla i profunda

JAIME TATAY @JAIMETATAY

Sacerdot jesuïta

Acomiadem Adolfo Nicolás, general emèrit de la Companyia de Jesús. Gràcies pel teu servei i el teu lliurament al llarg d'aquests anys. Reposa en la pau de Déu

Zoom

EDUARD BRUFAU

Del cor de l'Àfrica ens arriba una petita bona notícia en relació amb el coronavirus. L'arquebisbe de Douala, al Camerun, Mons. Samuel Kleda, que també és fitoterapeuta, ha elaborat una composició a base de plantes per combatre els símptomes de la infecció. Com ell mateix adverteix, el remei no guareix perquè no arriba a destruir el virus, però sí que millora l'estat general del malalt. Les autoritats sanitàries cameruneses ja s'han interessat per aquesta troballa.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Teixir històries

La Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, el 24 de maig, ha estat el marc per seguir compartint realitats de la vida. Aquest any el lema ha estat «Perquè ho puguem explicar i gravar en la memòria (Ex 10,2). La vida es fa història». El Papa ha demanat als periodistes que fabriquin «històries que construeixen, no pas que destrueixen». Des del programa *A primera hora*, oferim els dilluns la història de Carol Clarà, que està a punt de tenir la seva filla Ariadna i viu aquesta experiència en temps de pandèmia. «Ho passo malament amb la calor, i ara no em sento tan observada quan surto al carrer», deia el 25 de maig.

En la missa del mateix dia 24, el cardenal Joan-Josep Omella felicitava Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*: «Agraeixo a aquests mitjans el seu servei, perquè tenen la missió d'anunciar la Bona Nova de Jesús en veritat i en llibertat, sempre amb respecte, evitant la confrontació, les mentides i l'enfrontament entre uns i altres.» Des del 16 de març, transmetem cada dia la missa a les 19.15 h des de la catedral de Barcelona (els diumenges a les 19).

L'efemèride de la setmana

5 de juny del 1964: Pau VI permet la incineració dels catòlics, com a alternativa d'inhumació.

PUNT DE VISTA

Més solidaritat i unitat de la família humana

Mai com en els darrers anys s'han aixecat tants murs i noves fronteres. Els Estats Units i Europa han deixat a les seves fronteres molts que busquen un futur millor per a ells i les seves famílies. La pandèmia del coronavirus no ha reconegut cap d'aquests murs o fronteres i ha deixat mig món confinat. No podem imaginar el futur sense més solidaritat i unitat de la família humana.

Fa pocs mesos no deixàvem entrar els refugiats que arribaven a Europa i aquests dies de confina-

Tenim una bona ocasió per regularitzar tots aquells que ja estaven a Espanya el 16 de març, dia en què es va establir l'estat d'alarma

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'orde del Carmel Descalç

El confinament que hem hagut d'acceptar com a conseqüència de la pandèmia del coronavirus ha fet possible una experiència a la qual moltes persones no estaven habituades: la de passar molt de temps en un espai reduït, reclosos a casa o fins i tot tancats a la pròpia habitació. Ni que sigui per obligació, ens hem vist empesos a una situació que tanmateix té els seus aspectes positius. D'aquesta manera, la convivència amb les persones properes s'ha hagut de fer més intensa, amb tot el que això suposa d'exigència, d'enriquiment i també de risc.

Al llarg d'aquests dies s'ha citat sovint un pensament del gran científic i pensador cristià Blaise Pascal, el qual, ja fa quasi quatre segles, deia que tot el mal dels homes ve de no

ment ens demanem qui podrà fer la collita de la fruita als nostres camps. Les cooperatives agro-alimentàries han calculat que a Espanya falten 100.000 temporers, que arribaven de l'est d'Europa o del nord d'Àfrica abans del tancament de fronteres. El Ministeri d'Agricultura va aprovar un Decret Llei per contractar aturats i immigrants (immigrants regulars o joves de 18 a 21 anys a qui se'ls atorgaria un permís de treball temporal); però tot i així encara quedarien molts llocs per cobrir. Algunes comunitats autònomes ja donen per fet que no es podran recollir tota la collita per falta de temporers.

Més que continuar fent pedaços, és hora de pensar en respostes diferents de les que estem acostumats. A Espanya s'estima que hi ha més de 600.000 immigrants irregulars. La regularització amb permisos de residència i treball temporals seria

XAVIER VIDAL

Director de l'Escola de Cultura i Idiomes de la Comunitat de Sant'Egidio

un pas endavant en la recuperació de l'equilibri social i la dignitat d'aquests «nous ciutadans». Molts d'aquests estrangers serien fonamentals al sector agrícola, com també en el servei a les persones. Una tercera part de les treballadores de la llar, 200.000, són immigrants i estan treballant sense contracte i en situació irregular. Es tracta majoritàriament de dones que s'ocupen de l'atenció dels ancians a les cases i a les residències.

Caldria permetre als empresaris la contractació dels treballadors que ja hi ha al territori. Tenim una bona ocasió per regularitzar tots aquells que ja estaven a Espanya el 16 de març, dia en què es va establir l'estat d'alarma. Tots aquests estrangers són un gran capital humà i de força de treball. És un deute que tenim per ells i una oportunitat del temps que vivim.

MIRADA AL MÓN

Entrar a la pròpia cambra

saber estar-se en repòs dins d'una cambra. Avui dia la nostra societat sembla evitar encara més la soledat i el silenci, actituds imprescindibles per a la reflexió i la maduració personal. Volem trobar la satisfacció i la felicitat en l'activitat i la comunicació constants. Vivim en l'exterioritat i deixem de banda la interiorització.

És cert que avui podem passar moltes hores sols, potser tancats en una habitació i tot, però de manera ben diferent a la que proposava Pas-

L'experiència que necessita cadascú de nosaltres és la de passar temps amb ell mateix, atent al seu interior

cal com a camí vers el bé i la felicitat. En la pràctica, fins i tot quan estem sols continuem connectats amb l'exterior, a través d'aquests poderosos mitjans que són el mòbil, l'ordinador, la ràdio o la televisió. En canvi, l'experiència que necessita cadascú de nosaltres és la de passar temps amb ell mateix, atent al seu interior, en escolta atenta del propi cor.

La soledat personal també afavoreix la pregària autèntica, la que es fa per Déu sol i no per quedar bé o amb interessos o finalitats egoistes. Per això és recomanada per Jesús mateix: «En canvi, tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t'hi amb pany i clau i prega al teu Pare, present en els llocs més secrets; i el teu Pare, que veu el que és secret, t'ho recompensarà» (Mt 6,6).

UN NOU LLINDAR

L'únic llenguatge que tothom pot entendre

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Si volem, si el deixem que actuï, avui pot ser com la primera Pentecosta de la història. És la força de renovació que l'Esperit de Déu infon constantment a l'Església i al món amb el seu alè. A l'Església i al món, perquè l'acció de Déu no coneix fronteres ni està lligada a monopolis. Després de gairebé dos mil anys d'història, durant la qual l'acció missionera de l'Església ha incidit en bona part dels cinc continents, també podríem fer el recompte dels pobles més recòndits on ressona la paraula alliberadora de l'Evangelí. Entre ells, nosaltres, que hem rebut i agraïm aquest do meravellós, font per a una nova primavera de l'Església.

Us invito a pregar amb tota l'Església en ocasió d'aquesta festa de l'Esperit que enguany, amb la crisi del coronavirus, pren una significació ben especial perquè com mai li hem de demanar «guariu tota malaltia». Així, doncs, compartim-ho amb aquestes paraules de la litúrgia: «Veni, oh Sant Esperit, des del cel al nostre pit amb un raig de llum divina. Res tindrà l'home si vós no li deueu el vostre socors divinal, que bé li sia. Tot el que no és net renteu; tot el que ja és sec regueu; guariu tota malaltia. Tot l'indòmit endolciu; tot el fred encalentiu; regiu el qui s'esgarria.»

Com podem expressar-nos amb

La festa de Pentecosta ens descobreix el valor de la interioritat i, amb ella, el misteri amagat de Déu

un llenguatge que sigui comú i intel·ligible per a tothom? Quin misteri d'amor amaga aquesta font de la qual brolla unitat, enteniment, saviesa, ciència, consell, fortalesa, alegria, pau, respecte, do d'un mateix? L'Esperit del Senyor, que és Amor, es fa particularment do i comunica els seus fruits per sobre de tota diferència: és el llenguatge de l'amor que tothom pot entendre, que arriba al cor i és expressió d'un profund canvi interior que conté tots els elements de la globalització del bé. És l'acció de l'Esperit Sant que supera tots els obstacles i irromp per fer de tots una sola família, una nova humanitat. Així ho ha viscut l'Església al llarg de la història, així estem cridats a viure-ho nosaltres.

La festa de Pentecosta ens descobreix el valor de la interioritat i, amb ella, el misteri amagat de Déu, que és esperit, en cada persona humana. No és potser una revelació de l'Esperit que en aquests mesos de pandèmia molts hagin manifestat que han descobert aquest valor en la seva vida? S'haurà fet realitat allò que diu sant Pau que «l'Esperit personalment s'uneix al nostre esperit per donar testimoni que som fills de Déu» (Rm 8,16). Com podem canalitzar aquest procés d'interiorització en la vida personal i la seva repercussió en la vida social?

El Covid-19 replanteja l'acció social

Administracions públiques, tercer sector i societat civil són conscients que han de remar juntes per protegir la població més vulnerable

Joan Andreu Parra

Fotos: Mingo Venero / Càritas diocesana de Barcelona

Distribució de lots bàsics a Càritas parroquial d'Argentina.

ÁNGEL BELZUNEGUI
«Cal reforçar les polítiques públiques de xoc contra la pobresa que generarà el Covid-19»

«El model de benestar és fràgil pel que fa al finançament i poc eficaç pel que fa a la cobertura»

«La condició humana es produeix en assumir la responsabilitat per l'altre ésser humà.» La cita del filòsof Emmanuel Lévinas interpel·la en un moment que a diari omplim la retina amb històries de milers de persones que pegen d'un fil per la indefensió en què es troben davant l'impacte de la pandèmia. I és que, a més de la mortalitat causada pel Covid-19, hi ha unes innegables conseqüències socials i econòmiques.

«A causa d'una varietat de determinants socioeconòmics de la salut, certes poblacions tenen més risc de patir aquestes conseqüències: persones de baixos ingressos i aturades, especialment del sector informal, migrants i poblacions minoritàries, persones sense sostre, persones que consumeixen drogues i persones a la presó», indiquen des de l'ISGlobal a l'informe *Com podem garantir un enfocament socialment equitatiu en el desconfinament* (n. 8, 5/05/2020). Per a aquesta entitat, el desafiament principal «és garantir l'equitat social, mentre s'evita un ressorgiment del brot i es ressusciten les economies i els sistemes de salut».

A banda d'això, el filòsof Edgar Morin (*El País*, 12/04/2020) anota que «totes les greus crisis poden incrementar fenòmens de tancament i d'angoixa:

la caça a l'infractor o la necessitat d'un boc expiatori, sovint identificat amb l'estranger o el migrant». No en va, l'ISGlobal constata que la pandèmia «s'ha associat amb la discriminació contra els migrants i les persones de color, que ja tenen més risc de comorbiditats i menys capital econòmic a causa de la discriminació sistèmica i altres problemes estructurals».

Per a Àngel Belzunegui, director de la Càtedra d'Inclusió Social de la Universitat Rovira i Virgili, «hi ha risc de fractura social, l'abast encara no el sabem. Les mesures que s'adoptin des dels governs (Generalitat, Estat espanyol i UE) poden fer que la crisi sigui més o menys violenta sobre la població». I continua: «En l'àmbit europeu, és essencial alguna mena de mutualització del deute, perquè si no els països més castigats per la crisi no ens en sortirem. I des de l'interior, tant en l'àmbit nacional com autonòmic, cal reforçar les polítiques públiques de xoc contra la pobresa que generarà el Covid-19. L'impacte de la crisi econòmica paral·lela i posterior a la sanitària no és un fatalisme; es pot, si no revertir, si pal·liar amb polítiques decidides i una aposta per la gent.»

El conseller de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, Chakir el Homrani, remarca que la gestió de l'emergència sanitària i el que vindrà després «és una situació molt complexa a nivell social, laboral i econòmic. Hi ha el risc que no siguem capaços d'aprendre les lliçons de la crisi financera del 2008, que van acabar pagant els més vulnerables». Per tant, «ara toca, per sobre de tot, protegir la ciutadania i cobrir la urgència, sense predominar de la mirada assistencialista, sinó d'una mirada entorn dels drets socials i la capacitat d'actuar-hi. Si no s'acabarà aprofundint la dualització social i del mercat laboral, i no ens ho podem permetre», alerta.

Distribuir la riquesa: treball i rendes

El govern de l'Estat espanyol va anunciar la mobilització de 200.000 milions d'euros per donar suport a empreses, treballadors i alguns grups vulnerables i s'està treballant per posar en marxa un ingrés mínim vital per lluitar contra la marginació i l'exclusió social amb la previsió que arribi a un milió de llars. El Homrani considera que «s'ha d'escoltar els territoris que ja tenen rendes (Catalunya, País Basc,

Canvi d'època en les entitats socials

«Durant la meua visita a Espanya, va quedar molt clar que la recuperació després de la recessió, que tan positiva ha estat per a alguns, ha deixat enrere moltes persones, i que s'ha fet molt poc per la majoria dels membres d'aquest enorme grup», etzibava al seu informe el relator especial de les Nacions Unides, Philip Alston, en la seva visita del 27 de gener al 7 de febrer d'enguany. A aquesta situació de partida cal afegir, també, la feblesa econòmica de les més de 3.000 entitats del tercer sector social que han continuat donant resposta a les necessitats socials emergents.

«Aquesta crisi ha agafat al sector baix de defenses, després d'una dècada de retallades i d'un infrafinançament crònic», admeten des de la Confederació Empresarial del Tercer Sector Social de Catalunya. Aquestes entitats (moltes de les quals, eclesials), que acompanyen un milió i mig de persones en situació de fragilitat, durant la crisi sanitària han hagut d'assumir uns sobrecostos d'uns 85 milions d'euros (material de protecció i EPIS, adequació al teletreball i instal·lacions, substitució de baixes laborals, contractació de nou personal...) i una pèrdua d'ingressos de més de 533 milions d'euros per l'aturada derivada de l'estat d'alarma. Per aquest motiu, la Confederació ha presentat un pla de mesures on reclamen, entre altres, el pagament immediat del deute de les administracions públiques (158 milions d'euros per factures vençudes i subvencions executades i justificades).

Tot indica que s'imposarà un canvi en les maneres d'operar dels actors del sector social: «Hem de ser capaços de treballar en un front molt ampli, de forma honesta, amb organitzacions sindicals, empresarials, del tercer sector, que ens permeti prioritzar les polítiques que s'han de fer, perquè ens trobarem en una situació complicada en molts sectors», es compromet Chakir el Homrani, conseller de Treball, Afers Socials i Famílies. «El canvi més imminent i d'impacte que tindran les entitats socials serà atendre un major volum de persones (més que durant la crisi del 2008) en un temps molt més curt i això tensa les costures de les estructures», observa Àngel Belzunegui, director de la Càtedra d'Inclusió Social de la Universitat Rovira i Virgili. Per exemple, Càritas diocesana de Barcelona ha multiplicat per tres (comparat amb l'abril del 2019) els diners destinats a cobrir l'alimentació i per dos els destinats a garantir el lloguer i el relloguer de les famílies.

Paral·lelament a aquesta allau de demandes, «el

que més afectarà les entitats és la manca de finançament que tindrà conseqüències també sobre l'operativitat real. Això farà que algunes de les entitats més dependents del finançament públic fins i tot desapareguin. Les que menys en depenen es mantindran, però amb una capacitat operativa immediata seriosament tocada. Aquesta crisi farà desaparèixer moltes entitats menors que operaven de manera molt poc eficient i es produirà un procés de concentració de l'activitat en entitats més grans i alhora també diversificades», avança el professor de la URV.

«7.387 socis i donants recolzen anualment la nostra acció i s'han posat a la nostra disposició per aturar aquest primer cop de la crisi. Aquesta gran família Càritas ens permet dependre en menor mesura de les ajudes de l'administració pública (un 83% del pressupost prové de fons privats). Tot i això, no podem obviar que la crisi del Covid-19 suposa un canvi de paradigma en el finançament de moltes entitats socials», remarca Anna Roig, cap de comunicació i relacions institucionals de Càritas diocesana de Barcelona. «Tot i que és l'administració la que principalment ha de fer front a la crisi econòmica i social, la ciutadania sap que en els moments de màxima dificultat és quan més necessitem el seu suport —continua Roig. Esperem poder fer front a l'augment de les demandes que estem tenint i que tindrem. Serà més necessari que mai continuar apel·lant a la solidaritat, no només de la comunitat cristiana, sinó de tots aquells que vulguin donar un cop de mà.»

El voluntariat, finalment, és un àmbit també molt afectat. «El nostre voluntariat (a la diòcesi de Barcelona entre 2.600 i 2.800 persones) és sobretot presencial i un 60% és major de 65 anys. El Covid-19 ens ha obligat a adaptar i reajustar tot el voluntariat; una de les primeres mesures va ser protegir les persones voluntàries majors de 65 anys, molt vinculades a les parròquies i que sempre han estat acompanyant els més vulnerables», afirma Roig. Per compensar-ho, Càritas de Barcelona ha incorporat uns 300 nous voluntaris (400 a tot Catalunya), «provinents de moviments vinculats a l'Església (Delegació de Joventut o escoles cristianes) i també particulars. És moment d'apostar per un voluntariat intergeneracional, on les persones grans amb més experiència aportin coneixements a la gent més jove que s'acaba d'incorporar. Tothom és necessari, grans i joves poden complementar-se molt bé», defensa Roig.

País Valencià i les Illes) en dissenyar aquesta nova prestació, sumar esforços i incrementar-ne la cobertura per assegurar el mínim social necessari. S'obrirà un debat a l'entorn de la distribució de la riquesa més enllà de la que es fa en l'àmbit del treball i fent-la també en el de les rendes. Per fer-ho hem d'alinear totes les administracions (Generalitat, Estat i UE) i que la UE no respongui com el 2008, quan es van rescatar bancs

i no la ciutadania».

En efecte, a Catalunya ja es disposa de la renda garantida de ciutadania (RGC) que, segons la conselleria de Treball, Afers Socials i Famílies, «ha suposat doblar els beneficiaris de l'anterior renda mínima d'inserció (RMI). A l'abril, la RGC ha arribat a 81.634 expedients i 127.701 beneficiaris, amb un import de 31,5 milions d'euros». La Comissió Promotora Renda Garantida de

Centre Diürn Folre per a persones en situació sense llar a Badalona.

CHAKIR EL HOMRANI
«La crisi sanitària ha fet que les persones vulnerables siguin encara més invisibles»

«El treball és central i té un paper fonamental en la inclusió social i comunitària»

Ciudadania, en canvi, posa sordina a aquestes dades i demana incrementar urgentment la partida pressupostària per a la RGC en 500 milions d'euros, actualitzar l'IRSC (indicador de renda de suficiència de Catalunya) amb l'IPC acumulat des del gener de 2010 fins avui i escurçar el període de resolució de les sol·licituds i agilitar-ne la tramitació.

Ara bé, hi ha aspectes d'aquesta crisi singulars, «com el fet que les persones vulnerables són encara més invisibles. Parlem de les que estan en situació d'irregularitat administrativa, les que tiren endavant a partir de l'economia submergida i que, per la seva vulnerabilitat prèvia, no tenen dret a moltes de les prestacions que s'estan treballant. En aquest sentit, cal molta més valentia, per exemple, en la regularització i deixar de tenir ciutadans de segona que, per la seva situació administrativa, ja són més vulnerables», anota el conseller.

Nous camps d'acció

Les entitats socials estan amatents no només a atendre les persones impactades per la crisi del Covid-19 que ja venien tocades de situacions anteriors, sinó també a nous camps d'actuació que caldrà desplegar: «Aquests camps d'acció s'ampliaran cap a famílies que ja vivien al límit,

amb contractes precaris, temporals o que treballaven sense contracte. Aquestes persones no tenen dret a cap prestació (perquè es troben en situació irregular i treballen en l'economia submergida)», anticipa Anna Roig, cap de comunicació i relacions institucionals de Càritas diocesana de Barcelona. En aquest sentit, també preocupa «tot un gruix de persones que mai abans havien necessitat l'ajuda d'entitats com nosaltres. Persones que han perdut la feina i sense estalvis, famílies que encara no han cobrat l'ERTO, gent gran que està sola o infants que no tenen les eines informàtiques per seguir les classes des de casa», remarca Roig. Així doncs, «acollir i acompanyar aquestes persones és i serà un repte conjunt, i cal buscar solucions perquè puguin tornar a tirar endavant».

També caldrà sumar el fet que aquest confinament de més de dos mesos «tindrà efectes psicològics, sobretot en aquelles famílies que han de viure en una habitació de relloguer i fer-se càrrec d'infants. Aquests condicionants situen moltes famílies al límit de les seves forces i també cal poder-les acompanyar. La nostra tasca és intentar donar resposta a totes aquestes persones, garantint drets bàsics com l'alimentació o l'habitatge», conclou Roig.

Pel que fa a l'accés a les tecno-

A Càritas constaten que s'està produint una renovació generacional entre els voluntaris, com en aquest centre de Premià de Mar.

ANNA ROIG
«Aquesta crisi ens ha ensenyat que la solidaritat no tanca»

«La crisi del Covid-19 suposa un canvi de paradigma en el finançament de moltes entitats socials»

logies, que s'ha revelat com una bretxa evident aquests dies, Belzunegui proposa un doble front per lluitar-hi: «El primer, alfabetitzar els majors de 60 anys avesats al sistema analògic. Tot i que molts ja han fet la posada a punt, encara resta un col·lectiu important que ha de ser alfabetitzat, entre altres raons perquè la telemedicina irromprà amb més força i aquestes persones haurien de saber utilitzar aquestes eines. El segon front és fer que tothom tingui accés a internet i a un aparell des del qual connectar-se. Hem de considerar l'accés com un dret individual i la seva universalització facilitaria seguir el procés educatiu amb més garanties a la canalla que avui dia no en té.»

Enrobustir l'Estat del benestar

Algunes de les conclusions a què s'està arribant és que l'Estat del benestar ha de tenir una millor base. «El nostre model de benestar és fràgil pel que fa al finançament i poc eficaç pel que fa a la cobertura —observa Belzunegui. Hem d'anar cap a un model més universalista, però per això necessitem més recursos i, lògicament, ser més eficients en la seva distribució.» La Plataforma per una fiscalitat justa ja ha proposat diverses mesures fiscals per al rescat social que podrien arribar a tenir un impacte recaptatori mínim de 34.301 milions d'euros anuals.

Segons Belzunegui, «tenim una despesa social (respecte del PIB) molt per sota del països nòrdics (Alemanya, Bèlgica, França, Àustria, Holanda) i fins i tot de la Gran Bretanya. També la despesa en prestacions socials i la despesa sanitària per individu és més baixa. La clau és finançar més l'Estat de benestar a través dels impostos: és necessari que la càrrega impositiva augmenti per a les grans multinacionals que operen a Espanya, per al sector bancari i que el sistema fiscal sigui realment progressiu. Si volem tenir bons serveis, com sanitat i educació, necessitem més recursos.» I, d'altra banda, també cal «afrontar el frau fiscal, un problema endèmic de l'economia espanyola i catalana.»

Per al conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, el treball guanya pes: «El treball és central i té un paper fonamental en la inclusió social i comunitària. Segurament, les conseqüències de la crisi les patirem més en l'Estat espanyol i, per inèrcia a Catalunya, per un mercat del treball desregularitzat que ningú s'ha atrevit a tocar.» I prossegueix: «Cooperació, corresponsabilitat i principi de subsidiarietat haurien de ser els elements clau tant en la gestió de la crisi sanitària —per desgràcia, ha sigut més un *ordeno i mano* de l'Estat espanyol—, com de la sortida de futur. O ho veiem com una oportunitat de fer canvis estructurals o en sortirem encara més afeblits i amb els problemes estructurals més consolidats.»

«Aquest sistema econòmic s'ha de transformar radicalment amb molta més consciència de comunitat i generositat», deia Francesc Roig, president de Càritas Catalunya en un article recent a *Catalunya Cristiana* (n. 2120). Podem aspirar, doncs, a veure créixer les relacions socials i els vincles? «Aquesta crisi ens ha ensenyat que la solidaritat no tanca. Hem vist veïns que ajudaven altres veïns, mostres de solidaritat cap al personal sanitari i hem posat en valor tot allò que tenim més proper, com la família o els petits comerços i entitats de barri. En un moment on s'haurà de replantejar el turisme de masses o els viatges, entre d'altres, caldrà apostar per aquelles petites coses que tenim més a prop, i això pot ser una bona oportunitat per crear i teixir comunitat amb els que tenim al nostre costat», conclou Anna Roig.

Aquesta setmana presentem el missatge per a la Jornada del Migrant i Refugiat, Gavà recorda les màrtirs agustines, informem de la propera beatificació a Manresa de tres caputxins, reflexionem sobre els joves i Ajuda a l'Església Necessitada es mobilitza davant el Covid-19

Presentat el missatge per a la Jornada Mundial del Migrant i Refugiat

Preocupació del Papa pels desplaçats interns

AGÈNCIES
Ciutat del Vaticà

En la presentació del missatge de Francesc per a la 106a Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat, que se celebrarà el diumenge 27 de setembre amb el lema «Com Jesucrist, obligats a fugir», la secció Migrants i Refugiats del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral ha subratllat que el Pontífex vol posar atenció especial sobre el drama dels desplaçats interns. El missatge papal s'estructura en sis parells de verbs units per una relació causal: «Conèixer per comprendre, fer-se proïme per servir, escoltar per reconciliar-se, compartir per créixer, involucrar per promoure i col·laborar per construir.»

A l'acte de presentació han participat, entre d'altres, el cardenal Michael Czerny, sotssecretari de la secció de Migrants i Refugiats del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, i el pare Fabio Baggio, també sotssecretari d'aquesta secció.

Com ha explicat el cardenal Czerny, enguany es posen en relleu els desplaçats interns, els quals, «tot abandonant la llar i l'entorn familiar, viuen desarrelats dins del seu propi Estat-nació, entre compatriotes que poden sentir aversió vers ells. (...) No encaixen tot i que tenen molt per oferir; les seves ne-

cessitats requereixen atenció i són responsabilitat nostra».

Per al pare Baggio, «el papa Francesc ens convida a entendre la nostra precarietat d'aquests dies com una condició constant en la vida de les persones desplaçades. Ens anima a deixar-nos inspirar pels metges i infermeres que en els darrers mesos s'han arriscat per salvar-nos».

En els mesos previs a la 106a Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat el Vaticà ha proposat un itinerari de preparació amb reflexions mensuals, material informatiu i multimèdia, tenint com a punt de partida l'experiència de Jesucrist desplaçat i refugiat amb els seus pares. Tot el material està disponible a <https://migrants-refugees.va/es>.

D'altra banda, en el centenari del naixement de Joan Pau II (18 de maig del 1920), el Papa va presidir una missa a la capella de la basílica de Sant Pere, on hi ha la tomba del Papa Wojtyła. Francesc va assenyalar tres trets que van caracteritzar Joan Pau II: la pregària, la proximitat al poble i l'amor per la justícia.

CARDENAL CZERNY
«Els desplaçats interns no encaixen tot i que tenen molt per oferir; les seves necessitats requereixen atenció i són responsabilitat nostra»

imos y ya no llevamos nada,

«Joan Pau II va ser un regal de Déu per a l'Església, "un gran de la misericòrdia", un punt de referència segur per trobar solucions concretes a les dificultats i reptes que afronten les famílies en l'actualitat», va dir el papa Francesc en un videomissatge enviat als joves de l'arxidiòcesi de Cracòvia amb motiu de les celebracions pel centenari del naixement de sant Joan Pau II.

Una altra informació que ens arriba des del Vaticà es refereix al fet que la Santa Seu, alertada sobre els esdeveniments als territoris palestins i la possibilitat que la sobirania israeliana s'apliqui unilateralment en part d'aquestes zones, ha donat a conèixer un comunicat on reitera «el respecte del dret internacional» i que els dos pobles puguin viure costat per costat en dos Estats, amb les fronteres internacionalment reconegudes abans del 1967.

També el Vaticà s'ha compromès a contribuir al fons d'emergència de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) que subministra equips de protecció als treballadors mèdics de primera línia que lluiten contra el coronavirus.

Foto: El material que ofereix el Vaticà per preparar la jornada es pot baixar, publicar, utilitzar i compartir lliurement.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Canvi d'època

Només ha faltat el Covid-19 per reblar la sentència que diu que «més que en una època de canvis ens trobem en un canvi d'època». I així batega des de fa uns anys tot plegat, en un temps galopant, ple de noves formes de fer, de nous llenguatges i de tecnologies, de revolucions científiques, de moviments i crisis constants... No tenim perspectiva per dir-ho, però ho diem perquè ho ensumem subtilment com a certesa.

Deia el papa Francesc fa unes setmanes: «Hem anat endavant a tota velocitat, sentint-nos forts i capaços de tot. Amb ganes de guanyar, ens hem deixat absorbir per les coses i desconcertar per la pressa. No ens hem aturat davant de les teves trucades, no ens hem despertat davant les guerres i injustícies planetàries, no hem escoltat el crit dels pobres, i del nostre planeta que està greument malalt. Hem continuat sense immutar-nos, pensant a mantenir-nos sempre sans en un món malalt.»

Touché del papa Francesc, en la seva visió preclara del moment actual.

Aquest petit enemic invisible ho ha fet trontollar tot, ens ha fet adonar de la nostra fragilitat i vulnerabilitat tant individual com col·lectiva. Quan tot això passi: hi haurà hagut un canvi real en tots nosaltres o tot continuarà igual? O punt d'inflexió i cruïlla o refermament d'aquest món que ens porta a la deriva. Tenim una oportunitat ara de canviar, de convertir-nos... Si l'inici de la fe és saber que necessitem salvació, només veig oportunitats de canviar a millor tant interiorment com exteriorment en aquests moments.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Sant Feliu de Llobregat

Esther Paniagua i Caridad Álvarez van ser beatificades a Oran el 8 de desembre del 2018

Gavà recorda les màrtirs agustines

AMPARO GÓMEZ OLMOS
Gavà

La població de Gavà, al bisbat de Sant Feliu de Llobregat, compta amb un espai verd, adjacent a la parròquia de Sant Pere, dedicat a Esther Paniagua i Caridad Álvarez, religioses agustines missioneres, que van ser beatificades a Oran el 8 de desembre del 2018, juntament amb altres religiosos màrtirs, víctimes de la persecució religiosa a Algèria. Entre ells, també hi havia el bisbe d'Oran, Pierre Claverie, i els 7 monjos francesos de la Trapa de Tibhirine.

Als anys 90 del segle passat, l'onada de violència vers els religiosos missioners va ser tan extrema al país magrebí que l'aleshores bisbe d'Alger, Henri Teissier, va recomanar a les comunitats religioses que fessin un discerniment sobre la conveniència o no d'abandonar el país. Així ho van fer les agustines missioneres presents a Alger, una comunitat de tres germanes: la Lourdes, l'Esther i la Caridad, coneguda per tothom com a Cari. Van decidir lliurement de continuar a Algèria «per fidelitat a l'Evangeli, per amor al poble algerià que les havia acollit i perquè no volien fugir sinó córrer la seva mateixa sort», segons explica la germana Maria Jesús Rodríguez, aleshores superiora provincial de les agustines, que va acompanyar-les en el discerniment i va viure el martiri de les seves germanes.

La tarda del 23 d'octubre, celebració del Domund d'aquell any, van anar a missa a la capella de les Germanetes de Foucauld, a prop de la seva comunitat. El trajecte el van fer en parelles,

com recomanava l'ambaixada. Les primeres de marxar van ser la Cari i l'Esther, i al darrere, la provincial i la Lourdes. «Elles van tombar a la cantonada —explica la Maria Jesús— i les vam perdre de vista. En aquell moment vam sentir dos trets. De seguida la gent va començar a córrer i una persona ens va fer entrar a casa seva. Des de la teulada de la casa, es veia la capella de les Germanetes de Foucauld i aleshores vam veure els cossos de la Cari i l'Esther, estirats per terra i amb sang.»

Això va passar fa més de 25 anys i poc més d'un que va tenir lloc la beatificació d'elles dues i disset religiosos i religioses més a Oran. I ara, a Gavà, han volgut recordar l'Esther i la Cari amb la dedicació d'un jardí. Però... l'Esther era de León, i la Cari de Burgos... Quina relació hi ha amb la ciutat costanera del Baix Llobregat?

La Cari, concretament, va viure a la comunitat de les agustines en

Van decidir lliurement de continuar a Algèria per fidelitat a l'Evangeli, per amor al poble algerià i perquè no volien fugir sinó córrer la seva mateixa sort

Bisbat de Sant Felip de Llobregat

aquesta localitat i va treballar al Col·legi Immaculada Concepció del 1981 al 1983. Des de la cuina, on feia honor al seu nom amb una gran actitud de servei, era molt coneguda i estimada, perquè era una persona molt oberta i es relacionava amb tot el personal de l'escola. L'Esther va viure la seva vocació missionera sobretot a Algèria, estimant aquell poble i aprenent l'àrab per poder atendre'ls millor com a infermera. A les vigílies de la seva mort, durant aquells dies de discerniment, l'Esther deia: «Ningú no pot treure'ns la vida, perquè nosaltres ja l'hem lliurada.»

Des del moment de la seva mort, a totes les escoles i obres de les agustines missioneres, també a Gavà, s'ha parlat sempre, i molt, de l'Esther i la Cari, com a exemple de qui arrisca i dona la vida per amor als altres.

D'aquesta estimació va sorgir la idea de fer quelcom en el seu record en aquesta ciutat. El consell

El bisbe Agustí Cortés i el rector de Gavà amb les religioses agustines de Gavà i Terrassa, el 23 de febrer, dia de la benedicció.

pastoral de la parròquia de Sant Pere de Gavà, d'acord amb les agustines missioneres, va decidir col·locar una placa commemorativa al costat dret del temple, on hi ha un petit jardí, propietat de la parròquia i cedit a l'ús públic des de fa dècades.

L'acte de benedicció tingué lloc el diumenge 23 de febrer, un dia especial per als nens i nenes de la catequesi, que en el seu camí de preparació a la primera comunió, rebien un crucifix de fusta i el catecisme durant la missa de les 12 h, presidida pel bisbe Agustí Cortés, que els va dedicar una homilia adaptada a ells.

Un cop acabada l'eucaristia, a l'exterior, es va realitzar la benedicció de la placa i el jardí, en un senzill i entranyable acte, amb molta participació. Eren presents la comunitat agustina de Gavà, que són set religioses; i tres més provinents de Terrassa. També hi era la Gna. Maria Jesús Rodríguez i l'economista provincial. El Col·legi Immaculada Concepció era present amb l'equip directiu i bastants professors del claustre, a més de famílies i moltes persones de la comunitat cristiana de la parròquia i la ciutat. L'acte va acabar amb la interpretació d'una cançó dedicada a les màrtirs agustines, que van compondre uns docents de l'escola agustina, amb motiu de la seva beatificació: un moment molt emotiu.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

Benet de Santa Coloma de Gramenet, Josep Oriol de Barcelona i Domènec de Sant Pere de Riudebitlles.

Benet de Santa Coloma de Gramenet, Domènec de Sant Pere de Riudebitlles i Josep Oriol de Barcelona van ser assassinats a Manresa el 1936

La Seu de Manresa acollirà el 14 de novembre la beatificació de tres màrtirs caputxins

REDACCIÓ

Els frares caputxins Benet de Santa Coloma de Gramenet, Domènec de Sant Pere de Riudebitlles i Josep Oriol de Barcelona, assassinats a Manresa l'any 1936 per la seva condició religiosa, seran beatificats el proper 14 de novembre a la basílica Santa Maria de la Seu de Manresa. La missa de beatificació serà presidida pel prefecte de la Congregació per les Causes dels Sants, el cardenal Angelo Becciu. La beatificació dels tres màrtirs caputxins és la primera dels temps moderns al bisbat de Vic, des que el papa Benet XVI va traslladar les cerimònies de beatificació a les diòcesis dels beatificats (i no a Roma) per tal d'apropar el seu testimoni a l'església local.

El procés de beatificació d'aquests caputxins començà a la diòcesi de Vic el 18 d'abril de 1955: fou tramès a Roma l'any 1962 i fou prosseguit i completat entre els anys 1997 i 2005. Finalment, el 24 de gener, el papa Francesc aprovava de manera oficial la beatificació i ara se n'han coneguts els detalls de la celebració.

Fra Benet és el nom de religiós de Josep Domènech i Bonet, nascut a Santa Coloma de Gramenet el 1892. Fundador dels Amics del Cant Gregorià i mestre de novicis a Manresa. Fou un caputxí modèlic, de tarannà ascètic, i un exemple de vida consagrada, que sabia exigir –amb fermeza i dolcesa– als seus novicis el seu progrés espiritual. Fra Benet fou detingut el 6 d'agost del 1936 per uns milicians que l'escarniren i el torturaren i, finalment, l'assassinaren el dia 7 d'agost de 1936.

Fra Domènec de Sant Pere de Riudebitlles és el nom de religiós de Joan Romeu i Canadell, nascut a Sant Pere de Riudebitlles el 1882. Mogut per uns forts ideals missioners, el 1917 fou enviat a l'Amèrica Central on, durant 17 anys, treballà pastoralment a Cartago (Costa Rica) i a Managua (Nicaragua). Després d'un apostolat molt intens, el 1930 retornà a Catalunya força malalt i visqué la darrera etapa de la seva vida al convent de Manresa, agraiat amb una fama de religiós bo i exemplar, observant i molt sacrificat. En esclatar la revolta, fou identificat i detingut com a eclesi-

àstic a casa d'uns parents, on havia estat acollit, i –confessant la seva condició religiosa– fou assassinat el 27 de juliol de 1936.

Fra Josep Oriol de Barcelona és el nom de religiós de Jaume Barjau Martí, nascut a Barcelona el 1891. El Pare Josep Oriol s'ordenà sacerdot el 1915 i es dedicà a la predicació, atenció al confessorari, direcció espiritual i, també, a la recerca històrica.

Preparà l'edició del *Chorale Psalterium*, obra monumental que rebé els elogis del papa Pius XI. El P. Oriol i el reverend Pere Vintó foren els primers en morir assassinats a Manresa per la seva condició religiosa el dia 24 de juliol de 1936. El P. Oriol havia trobat refugi en una casa veïna al convent, i celebrava clandestinament la Santa Missa i també visitava i administrava clandestinament els sagraments. Fou en una d'aquestes perilloses sortides que fou descobert i detingut. Després de manifestar-se religiós, fou insultat i assotat mentre ell perdonava els seus botxins. Finalment fou assassinat a les afores de Manresa.

XAVIER MORETÓ
Consiliari de Vida Creixent

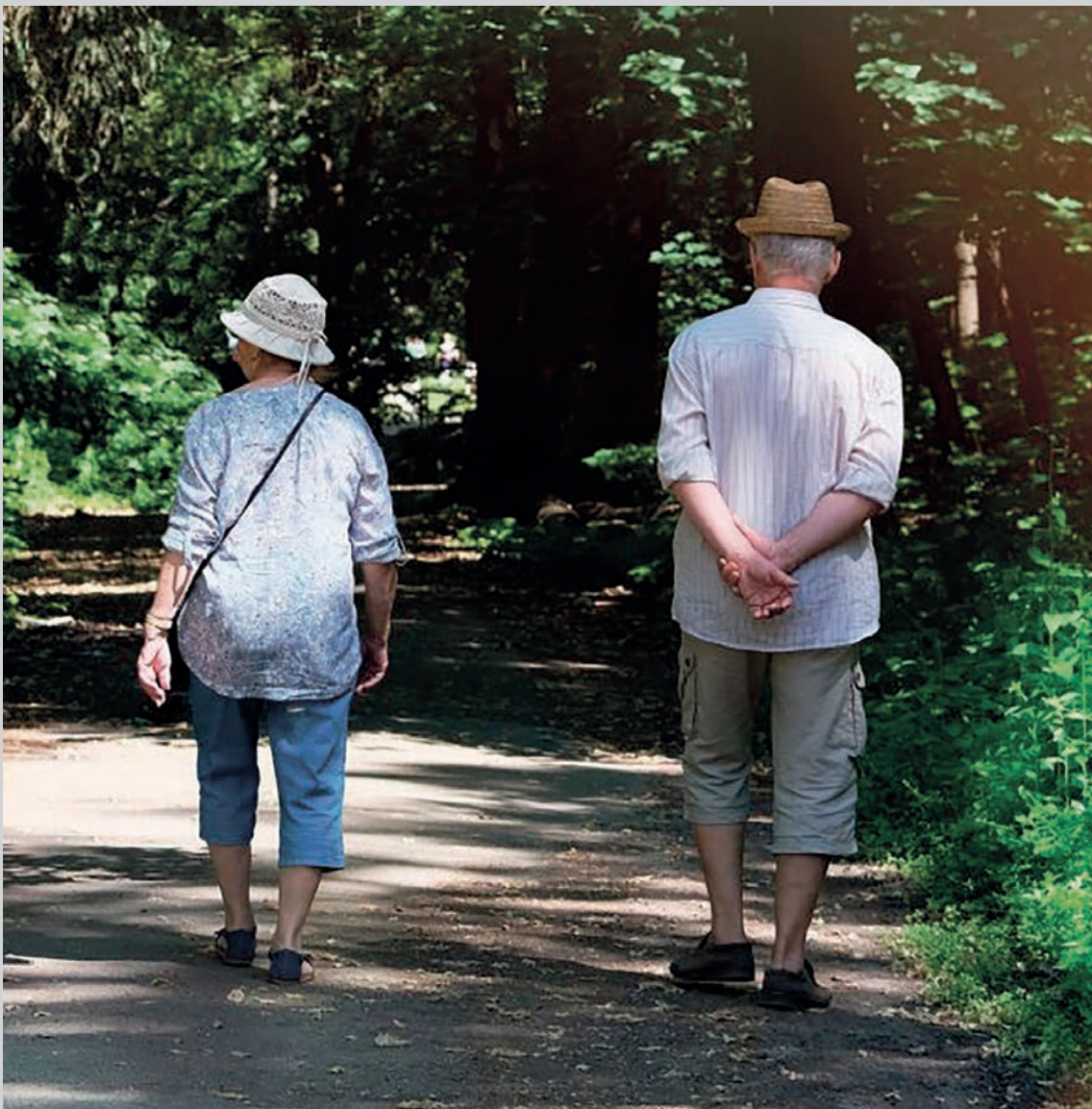
El nou patiment dels sanitaris

Aquesta etapa de desconfiament, de «nova normalitat», fa patir una mica els sanitaris. Mentre continuen amb la seva tasca d'atendre els afectats pel virus s'adonen que hem entrat en una etapa d'optimisme perquè la gent ja pot sortir però, alhora, de relaxament.

Tanmateix, val a dir que la gent ja n'està «fins al capdamunt» de tant aïllament. La sortida una mica «en tromba» que es va produir en alguns llocs el diumenge de la sortida dels nens n'és la prova. I és que ja no podien més!

Els qui ho tindran pitjor per complir tot això —especialment no poder fer la xerradeta— seran tots aquells que esperen trobar-se amb els al-

tres, i especialment després de tant de temps de no veure's. Aquí també hi entrem els que formem part de Vida Creixent. I és que la missa no és només —o sobretot— pregar. És també socialitzar. De fet, formem una comunitat i aquesta és més visible quan ens trobem al voltant de l'altar. Haurem d'ajudar la gent a fer un «canvi de xip» com diuen els joves. Ara es tracta de no relacionar-se tant —si més no, com abans— per tal de cercar el bé de tothom: no contagiar-nos. A veure si aprenem la lliçó! Només «fent pinya» ens en sortirem. Aparquem d'una vegada els individualismes! Cerquem el bé de tothom, de la comunitat cristiana i de la comunitat humana.

Pel bé de tothom, ara es tracta de no relacionar-nos tant per no contagiar-nos.

CRIST VIU!

Si vols arribar ràpid, ves sol; però si vols arribar lluny, ves amb altres!

És millor viure la fe en companyia. / jorgewelluis

MN. IVAN CID

Delegat de Joventut de la diòcesi de Tortosa

Després d'haver-nos tatuat el missatge que ens deixa per a tots els joves (*Déu t'estima, Crist et salva, Ell viu i l'Esperit dona vida*), el Papa ens proposa observar alguns camins a recórrer durant l'estat de la joventut... dels anys o del cor!

Els joves es mouen entre els somnis i les decisions, ja que una veritable pau interior (amb Déu) conviu amb la insatisfacció externa (envers la injustícia). Déu i els altres, això ens posa en joc, arriba el temps de prendre determinacions on hem de deixar passar Jesús a la barca de la nostra vida i confiar-li el timó. Ell només necessita que re-

Jesús vol ser el nostre amic; vol forjar una amistat indestructible que podem sostenir amb el diàleg amb Ell

mem sense por d'equivocar-nos, i és que de l'error també s'aprèn.

Una altra ruta amb els joves són les ganes de viure i de tenir experiències. Amb el jove deixem les teories: donem-li vida, testimonis, sensacions, experiències on pugui viure el present i descobrir que Déu ens vol feliços. Que pugui veure com entregar-ho tot a Ell i omplir d'amor cada moment dona sentit a la vida.

L'amistat amb els altres és un altre camí de joventut que ensenya a obrir-nos, a comprendre i a cuidar dels altres; ens obliga a sortir de les nostres comoditats i aïllament per així compartir i posar en joc la vida. Una amistat que madura amb el temps i és que Jesús vol ser el nostre amic; vol forjar una amistat indestructible que podem sostenir amb el diàleg amb Ell. No privem el jove del valor d'aquesta amistat.

L'etapa del creixement i la maduració també és un camí. De la mateixa manera que es cuida el cos, s'ha de procurar també el creixement espiritual: cuidar aquesta presència del Déu que viu en nosaltres. Gràcies a això cadascú és únic, la conversió i l'acollida del do

que Déu ens fa s'ha de cuidar constantment.

Si vols arribar ràpid, ves sol; però si vols arribar lluny, ves amb altres. El sender de la fraternitat dona una mirada nova a la vivència de la fe. És infinitament millor viure la fe amb companyia, junts. La convivència ajuda a curar moltes ferides de la història personal pel camí del perdó i la reconciliació.

El camí del compromís és el que va construint també el jove; des de la vocació laical i professional concreta i vivint la caritat familiar, la caritat social i la caritat política es pot descobrir com a lluitador pel bé comú, servint els pobres i protagonitzant la revolució de la caritat i el servei.

Totes les rutes proposades ens porten a trobar en el jove la llavor a ser decidits i valents missioners per poder ser així testimonis de l'Evangeli sense límits ni fronteres, tenint ben present que no serà una tasca fàcil, posant-se enfront de la mal dita societat del benestar.

Una mirada neta a les potencialitats dels joves i no caure en la pensada de... són joves! Confiem, lluitem i esperem també amb ells.

TESTIMONIS DE FE

JOSUÉ VILLALÓN
Ajuda a l'Església Necessitada

L'Església al món no frena la seva missió social i evangelitzadora malgrat el Covid-19

Les Esglésies i comunitats locals als països pobres i en desenvolupament són particularment vulnerables als efectes de la pandèmia de coronavirus. Els sacerdots, religiosos i religioses s'empobreixen enormement, cosa que posa en perill la seva missió de suport als més necessitats.

Segons els missatges que estan arribant a través de la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (ACN), els sacerdots i religioses han perdut de cop la seva forma de subsistència arran de l'expansió del Covid-19, perquè les comunitats i Esglésies locals respectives no els poden sostenir en aquests moments de dificultat greu.

D'aquesta manera, en alguns països com Burkina Faso, Haití o Síria, no poden desenvolupar els seus ministeris espirituals i sacramentals ni la important atenció social com la cura dels malalts i ancians, l'ajuda als pobres, la visita als presoners, la tasca educativa, l'administració dels sagraments i l'ensenyament de la fe, per exemple.

A causa d'aquesta situació, ACN ha decidit posar en marxa projectes

de subsistència per al manteniment d'aquests preveres i religioses, a través de la campanya «Ajuda'ls a continuar». L'ajuda es canalitzarà a través d'un fons amb aquest objectiu de 5 milions d'euros. Per això, tota la fundació en l'àmbit internacional i present a 23 països, fa una crida per sostenir aquestes comunitats amb recursos limitats. La recaptació anirà destinada a les Esglésies locals del Pròxim Orient, Hispanoamèrica, Àsia, l'Àfrica i Europa de l'Est.

«Aquesta ajuda permetrà alleujar la càrrega dels nostres valents sacerdots i religiosos que estan en primera línia duent l'amor i la compassió de Déu als nostres germans i germanes que pateixen. Ara més que mai, cal la Llum i l'Esperança del Senyor», ha assenyalat Javier Menéndez Ros, director d'Ajuda a l'Església Necessitada a Espanya. «A més, hi ha bones notícies, més de 50 convents de clausura d'arreu del món, amb el suport d'ACN, ja ens han fet arribar els seus missatges d'agraïment, tot assegurant que preguen cada dia pels malalts d'aquesta pandèmia.»

Un cop més l'Església deixa veure la unitat entre els germans en la fe, en bé de tota la societat, com ha assegurat el papa Francesc. «Aquesta tràgica pandèmia del coronavirus ens ensenya que podem superar els reptes mundials només si mostrem solidaritat els uns amb els altres i si abracem els més vulnerables.» Es pot col·laborar amb aquesta campanya trucant al telèfon 932 373 763 o a la web ayudaalaglesianecessitada.org.

Un cop més l'Església deixa veure la unitat entre els germans en la fe, en bé de tota la societat

Ajuda a l'Església Necessitada

Repartiment d'ajuda per part de l'Església a la diòcesi de Hazaribag (Índia).

SABER ESCOLTAR

I... la por?

He tingut el gust de llegir un article periodístic, molt ben escrit, sobre la por. La tesi de l'autor és que, en els moments de dificultats pel Covid-19, en realitat, lluitem contra la por. En el fons d'aquesta agonia, hi ha la realitat humana del temor. En la nostra vida, hi predomina molt l'esglai. Deia un escriptor que els actes de valentia parteixen, sovint, de la molta por que passem els humans.

La vida diària conté ressorts que ens fan superar les dificultats. Però, quan arriba una dura realitat, com és el cas d'una pandèmia universal, el pànic queda en primer pla. És llàstima que, socialment, ens fem por a través de les lleis i de les penalitats que comporten certs actes de la vida diària. Ara bé, la pestilència esdevé un monstre que lleva la vida a molts. Una situació que no ens deixa

viure còmodament i que fa trontollar el nostre jo en el més profund.

Com si s'haguessin acabat les seguretats, ara la por augmenta i ens espanta. Tots desitgem que la dura malaltia s'aparti del nostre món i així puguem tenir una vida estable, que no vol dir portar una gran vida, sinó poder viure, ni que sigui més modestament, amb més serenor. Per això, cal ser valents i arraconar la temença.

L'autor de l'article esmentat subratlla que la por es venç amb una presència. Posa l'exemple del nen que té por i que se sent segur al costat de la mare. Benet XVI va dir: «Déu és l'únic que ens salva de la por del món i de l'angoixa davant del buit de la pròpia vida. Només mirant Jesucrist el nostre goig amb Déu abasta la plenitud, esdevé un

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

goig redimit.» Hi ha una urgència: trobar-nos amb persones que, en diverses circumstàncies de la vida, ens donen exemple de fermesa. Necessitem una gran esperança que permeti establir un jo fort. Només el Senyor ens pot alliberar de la por i el seu Esperit Sant fer-nos forts com els apòstols, els màrtirs i els sants.

Preguntem-nos què ens vol dir Déu a través d'aquesta gran prova. Potser és «una ocasió que no podem deixar passar».

Déu és l'únic que ens salva de la por del món i de l'angoixa davant del buit de la pròpia vida

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Anomenen la nostra cultura *postcristiana*, però seria més encertat qualificar-la de *mediocre*, perquè es regeix per criteris de valor ínfim.

La missa no es fa, se celebra. Temo que els que diuen que la segueixen per televisió, en realitat, només es limiten a veure-la sense implicar-s'hi.

Pel que fa a l'Eucaristia, he llegit que les primeres comunions s'ajornen fins al mes de setembre. Com les revisions o el pagament de tributs.

Criatures a les quals he batejat i m'hi sento vinculat, quan arriben a certa edat i se'ls proposa combregar, unes diuen que sí i altres diuen que no. Si no ho han volgut, no me n'he allunyat, ni enfadat, i continuo parlant-hi i prego perquè avancin en

A PROPÒSIT DE...

Mediocritat

la vida espiritual. M'irrita la manera de fer d'alguns que, quan veuen que un noi s'apropa a l'altar, de seguida van corrent a preguntar-li: «Has fet la primera comunió?» Els mateixos que a un adult, casat, descasat i ajuntat, no l'adverteixen que combregar no és un protocol per quedar bé amb el sacerdot. Fins i tot li ofereixen proclamar la Paraula de Déu.

Més d'una vegada, celebrant la missa en un campament o en altres reunions semblants, en un ambient pietós i de progrés, en acabar, ha

Si algun noi no va a combregar parlo amb ell i prego perquè avanci en la vida espiritual

vingut algun dels progenitors a dir-me afligit que el seu fill havia anat a combregar. Quan li he preguntat per què estava preocupat, m'ha dit molt seriosament: «És que no ha fet la primera comunió.» «Però el seu fill sap què és combregar?» «És clar que sí, va a un col·legi religiós i fa segon curs de catequesi.» «Doncs, ho sento perquè no es podran lluir amb la festa que imaginava.»

M'he referit a l'Eucaristia, però inicialment m'ha preocupat el baptisme. M'ha tocat anar en alguna església on un dia determinat s'hi fan batejos. La trobada és clamorosa, el plor es contagia i 15 o 20 nens criden alhora i els pares, els avis i els padrins intenten que callin. És inaguantable. Abans es tiraven anissos i ara s'organitza una bona festa, és l'important.

SIGNES D'AVUI

Tancats en una bombolla

Només hi ha focus per a una realitat: el Covid-19. No existeix res més. No es parla d'altra cosa. Totes les polítiques acaben a controlar el coronavirus i les seves conseqüències. La pandèmia ocupa tots els teletotals. És la portada de tots els diaris. L'economia vol neutralitzar-la i accelera la desescalada. Ignora què es trobarà a la cantonada: si una tornada a la normalitat o un nou pic incontrolable. Estem tancats en una bombolla. No veiem res més. Es reclama solidaritat, només per als que som a dins, que compartim el problema i l'amenaça.

Els líders concentren el seu discurs en la pandèmia. El papa Francesc és una excepció. Reconeix l'impacte del coronavirus, però va més enllà de la bombolla. Sobrevola la realitat, conscient que existeixen

més pandèmies. A l'homilia de la missa celebrada durant la Jornada de Pregària i Dejuni convocada per l'Alt Comitè per a la Germanant Humana va voler «pensar en les altres pandèmies del món. N'hi ha tantes! La pandèmia de la guerra, de la fam i tantes altres». Va posar un exemple: «Només us volia donar una estadística oficial dels primers quatre mesos de l'any, que no parla de la pandèmia del coronavirus, parla d'una altra. En els primers quatre mesos d'aquest any han mort 3 milions 700 mil persones de gana. És la pandèmia de la fam. En quatre mesos, gairebé 4 milions de perso-

Si la solidaritat no és amb tothom, es redueix a un interès de grup

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

nes.» Mentrestant, les estadístiques oficials a mitjans de maig arribaven a la xifra de 302.493 morts a causa del coronavirus.

Hi ha morts de primera i de segona classe. Els morts a causa de la gana no importen. El Covid-19, que campa especialment per Europa i pels Estats Units, concentra tota l'atenció. Cal veure-hi més enllà de la bombolla. Si la solidaritat no és amb tothom, es redueix a un interès de grup. Som en aquest punt. Els Estats i els poders econòmics voldran treure profit d'aquesta pandèmia. Retallades dels drets humans impulsades pel poder polític, retallades econòmiques atacades pel capitalisme salvatge. Perquè el futur no es converteixi en una regressió, caldrà molt de compromís personal i social.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viqumolins70@gmail.com

Les primeres sortides que he fet —de 10 a 12—, segons la recomanació de l'estat d'alerta per a la meua edat, m'han tornat a posar en contacte amb la gent del barri i a percebre coses que, des del confinament, només podia intuir a través dels mitjans de comunicació i les xarxes socials: aquesta pandèmia provocarà unes conseqüències humanes que no hauríem imaginat mai.

Vaig aprofitar per comprar queviures en una botiga propera a casa. La cua, amb la deguda i obligada separació de dos metres, arribava ben lluny. Ningú no deia res. Va arribar una dona que va preguntar qui era l'últim, li van assenyalar força lluny però, sense dir res, es va encaminar on li van dir.

En aquell moment, un home que estava abans que jo a la cua, em va dir: «Aquesta situació ens està

FINESTRA A LA VIDA

El Covid-19 ens ha agermanat?

canviant a tots. Fixi's que ningú no protesta per l'espera, malgrat que la cua és tan llarga. Això, fa uns mesos, era impensable. Les nostres preses ens feien grollers, de seguida protestàvem per tot i es formava un aldarull.» Jo li vaig respondre que sí, que en moltes coses aquesta greu situació, que no hauríem imaginat mai, ens canviarà. Enmig dels milers de morts, que els mitjans de comunicació ens anuncien des de fa dos mesos en cada informatiu, les qüestions quotidianes de cada moment prenen una importància molt secundària.

Les preses amb les quals acostumàvem a anar, ara, durant el confinament, han pres un caràcter diferent. Potser ara valorem les relacions humanes d'una manera molt especial que s'entreveu, fins i tot, en la publicitat dels ajuntaments en

l'atenció del veïnat. Quan cada dia els nostres veïns joves piquen a la porta i ens demanen si necessitem res o si tenim brossa per llençar, penso que, si més no, alguna cosa bona podem treure de les situacions més tràgiques: tant de bo que, en acabar la pandèmia, tots estiguem una mica més agermanats i no donem importància a les coses que no en tenen.

I cada nit, quan el sol es pon, m'emociona escoltar un cotxe que amb un altaveu avisa els musulmans que és l'hora de l'*iftar* i que els desitgen un bon sopar.

Tant de bo que, en acabar aquesta pandèmia, tots estiguem una mica més agermanats

«La Sagrada Família exiliada a Egipte és al cor del cristianisme copte»

P. Anton M. Vilarrubias, claretià i especialista del cristianisme copte

El P. Anton M. Vilarrubias conversant amb Abba Basilios, abat del monestir de Sant Samuel.

«La paraula copte (“geptos”) ve del nom que es donava a la capa de fertilitzant natural que el riu Nil deixava escampada a les vores»

El claretià P. Anton M. Vilarrubias és un gran expert en països bíblics i antigues cultures cristianes i especialista en el cristianisme copte d'Egipte, tan allunyat de nosaltres durant molt de temps i tan proper ja en alguns indrets de Catalunya degut a la immigració de coptes que han vingut a viure entre nosaltres. El P. Vilarrubias va ser a Lleida per parlar a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (Irel) d'aquesta realitat dels cristians coptes.

Quin és l'origen dels cristians coptes?

Els coptes són els habitants aborígens del Nil. La paraula copte (“geptos”) ve del nom que es donava a la capa de fertilitzant natural que el riu Nil deixava escampada a les vores quan, al final de la primavera i durant l'estiu, el nivell descendia al seu llit habitual. Llavors començava l'època de treballar l'agricultura als mateixos terrenys anteriorment inundats i ara fertilitzats amb el llim *geptos*. Els àrabs, en entrar a Egipte, reconegueren els seus habitants amb el nom del fertilitzant: *geptos*, avui coptes.

Els coptes van ser i són encara els cristians d'Egipte?

La pressió musulmana sobre els habitants indígenes d'Egipte ha durat quinze segles, a voltes amb persecució violenta, amb un nombre incalculable de màrtirs. Això ha motivat que durant tot aquest temps, i per pressions quasi insuportables, molts indígenes coptes, cristians per tradició, acceptessin l'Alcorà i Mahoma com a profeta per a poder seguir tirant endavant la vida, la feina i la família. Avui, els cristians coptes són uns 10 milions dins d'Egipte i uns 2 milions llargs a la diàspora. La paraula copte avui es refereix exclusivament als qui són fidels a la fe cristiana: els cristians coptes. Els descendents de conversos a l'Islam són coneguts simplement com a musulmans.

Heu dit que l'evangelització d'Egipte va ser molt fàcil. Per què?

Quan el cristianisme en el segle I s'expandí pel món conegut, hi havia una crisi religiosa i espiritual molt generalitzada, paral·lela a la decadència de la cultura o humanisme grecoromà, una desorientació general. La tradició cristiana copta té l'evangelista Marc com a primer predicador de la Bona Nova. El cert és que la tradició religiosa faraònica basada en el mite d'Osiris, també en crisi com tot politeisme, només va haver de substituir el personat-

Monestir copte de Sant Antoni Abat a Egipte.

ge mític d'Osiris per la persona de Jesús ressuscitat. Tot i això, la persistència de la decadent cultura grecoromana perdurà encara un temps, amb la biblioteca d'Alexandria com a referència i suport.

La Fugida a Egipte de la Sagrada Família és una icona per als coptes?

La Fugida a Egipte de la Sagrada Família per indicació de l'Àngel a Josep, segons relata l'Evangeli de Mateu, és el fonament d'aquesta creença. Els coptes no es fan preguntes sobre el sentit significatiu o referencial dels textos evangèlics i creuen en la literalitat de la relació. Tant és així que ens parlen de seixanta llocs diferents on la Sagrada Família hi va fer presència. És un cas semblant a les nostres Marededéus Trobades, que són arreu del país i que durant segles han alimentat la fe emocional dels nostres avantpassats. Tot plegat ens obliga i mereix el màxim respecte. La Sagrada Família exiliada a Egipte és al cor del cristianisme copte.

I una altra icona és la figura de sant Antoni Abat, oi?

Antoni, fill de família cristiana i benestant d'Alexandria, prengué l'opció d'abandonar les vanitats hu-

manes per dedicar-se exclusivament al seu interior i contactar amb el transcendent com a riquesa única i suprema. Fou ermità als deserts veïnals del Mar Roig. La seva decisió i exemplaritat colpí la fe d'alguns creients que li seguiren els passos, i alguns s'instal·laren propers al seu model i mestre espiritual. Així aparegué una primera comunitat d'ermitans, que ja no foren tan eremites sinó uns primers monjos a l'entorn del seu coordinador i pare Antoni. Per això sant Antoni Abat és conegut a la litúrgia com a «Pare de Monjos».

També vàreu referir-vos a Sant Mena. Qui fou?

Un soldat romà màrtir del temps de Dioclecià (finals del segle III), com sant Sebastià i tants d'altres. Els coptes el tenen per primer patró després de sant Marc. A 25 quilòmetres abans d'arribar a Alexandria, venint d'El Caire, té el seu lloc de pelegrinatges amb catedral, monestir, alberg i casa d'estudis. És un espai històric molt potent de pelegrins de tot Egipte i de fora. Per als coptes, ve a ser el nostre Montserrat. Molt a prop hi ha les restes de la basílica que se li dedicà en temps de Bizanci. Alguna parròquia dels entorns de Barcelona

«La tradició cristiana copta té l'evangelista Marc com a primer predicador de la Bona Nova»

Hostatgeria de pelegrins del monestir de Sant Mena.

«Quan hem anat a l'Egipte copte, hem quedat embadalits i edificats de la fidelitat, coherència i fermesa d'aquesta comunitat»

el té com a patró, com la vila de Sentmenat.

Què queda avui dels coptes d'Egipte i quina és la seva realitat?

La primera part del segle XX la comunitat copta d'Egipte anava caient en la indiferència religiosa: les esglésies es buidaven, no hi havia cap monestir amb vitalitat, molts estaven abandonats i depredats... una veritable crisi de fe. Fou cap als anys cinquanta del segle XX, quan fou elegit Papa copte Ciril VI, un home de desert, savi i sant, qui amb un petit grup de clergues, monjos i laics, revisà la situació i emprengué la reforma. Es proposaren tres objectius: primer, la renovació a fons de la vida monàstica i clerical; segon, l'inici de l'evangelització havia de començar en les famílies i escoles i, per tant, atendre primer la formació de pares i mestres; i tercer, tot cristià copte, monjos, laics i clergues, havien de tenir el seu director espiritual per a la vida cristiana, escollit, mai imposat, i havien de ser preferentment monjos. Aquí començà la moderna renovació de l'Església copta, plena de vitalitat en tots els

sentits. Quan hem anat a l'Egipte copte, ara, hem quedat embadalits i edificats de la fidelitat, coherència i fermesa d'aquesta comunitat. Són més de deu milions i els governants islàmics de sempre els controlen com a ciutadans de segona categoria i temen els seus vots. Amb Al Fatah Al Sisí, el president actual, la situació se'ls ha alleugerit.

Què poden aportar els immigrants coptes a l'Església catalana i com cal acollir-los a casa nostra?

Els immigrants coptes a Catalunya tenen valors a aportar a la nostra societat i Església. Són persones responsables, treballadores i amb desig d'integrar-se al país. La generació jove s'ha beneficiat d'una escola catalana oberta, creadora i integradora. Ha sigut una llàstima que alguna gent d'aquí els ha qualificat i desvalorat com a «moros». Quant a la religió, tot depèn de si ens prenem seriosament el tema ecumènic. No hi ha diferències si no són els segles que geogràficament i ideològicament ens han separat d'Egipte. Religiosament tenim un mateix ADN que és Jesucrist.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Deixar-se atrapar per l'Esperit

Benvolguts i benvolgudes,

Si un pare o una mare poguessin entrar en la intimitat del seu fill adolescent, com l'ajudaria a créixer! Però, en general, l'adolescent és gelós de la seva autonomia i tem qualsevol intromissió. Les coses són així. I moltes vegades l'únic que poden fer els pares és acompanyar essent-hi ben a prop en l'escolta i el silenci.

L'Evangeli de Joan ens exposa que Jesús, en una festa a Jerusalem, exclamà: «Si algú té set, que vingui a mi; el qui creu en mi, que begui. Perquè diu l'Escriptura: "Del seu interior brollaran rius d'aigua viva"» (Jn 7,37-38). I, tot seguit, l'evangelista afegeix: «Deia això referint-se a l'Esperit que havien de rebre els qui creuri en ell» (Jn 7,39). Es tracta de deixar entrar l'Esperit del Senyor en les nostres vides. És el secret de la nostra personalitat com a creients i el que fa madurar veritablement les comunitats cristianes.

No fa gaire vaig trobar en un número d'una publicació parroquial la historieta d'un home que cercava Déu. Deia així: «Conten que un home cercava Déu amb defici, corria i corria sense parar mai cercant

Déu; corria i corria, ja que els anys de vida, pocs i curts, li semblaven desproporcionats a la grandesa de la feina que s'havia proposat; corria i corria i corria, perquè eren tants els llocs on cercar-lo! Fins que no podent més, un dia s'aturà, descoratjat, desfet, esgotat. Diuen que aquell dia Déu el va poder atrapar.»

Deixar-se atrapar per Déu. Deixar-se atrapar pel seu Esperit. Aquest és el tema! Déu no és sorpífer, com algú ha dit. Ben al revés. En els fets de la diada de Pentecosta en tenim una prova. Els apòstols, reunits al Cenacle, en un primer moment més temorencs que esperançats, es deixen atrapar per l'Esperit Sant i es converteixen en homes audaços per donar testimoni que «Crist és el camí». I ho diuen amb un llenguatge que tot-hom entén.

Com els apòstols, deixem-nos atrapar per l'Esperit! Avui, que és Pasqua de Pentecosta, us convido a parar atenció a aquesta gran festa que celebrem els cristians, cloenda de la cinquantena pasqual. A voltes, potser hem cregut que Pentecosta és la festa del soroll. I no és això. Abans que tot i sobretot és la festa del silenci; la festa de po-

sar-se a escoltar Déu, de deixar-se interpel·lar pel seu Esperit.

En la vida parlem massa. Maria en l'anunciació diu les paraules justes. Es deixa prendre per Déu, es deixa atrapar pel seu Esperit. És cert que cal organitzar-se, que cal pensar i reunir-se, fer programes i posar-se a treballar; prendre el timó de la barca i remar, com més colla millor. Després d'aquests dies de confinament, tots en tenim moltes ganes. Però és fonamental deixar que el vent de Déu porti la iniciativa. I per això s'han de passar hores de silenci, amb Déu. Atents a la seva Paraula, afermats en l'Esperit que hi ha en nosaltres pel baptisme i per la imposició de mans en la confirmació. Diu sant Pau: «Déu ha enviat als nostres cors l'Esperit del seu Fill, que crida: "Abbà, Pare!"» (Ga 4,6).

Si un pare d'aquest món pogués entrar en la intimitat del seu fill, com l'ajudaria a créixer! Deixem-nos modelar per l'Esperit! Creats per la llibertat, no anem sols pel món. Cal que siguem més conscients de tan bona companyia. És el secret del creient i el secret de les comunitats cristianes autèntiques i fervoroses. Ben vostre.

Pentecosta, creativitat i esperança

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La solemnitat de la Pentecosta és la culminació del Misteri de la Pasqua. Amb aquesta festa, l'Església ens recorda que Déu ens ho ha donat tot. Déu va estimar tant el món que ens va entregar el seu únic Fill. Avui agraïm a Déu que ens hagi donat també el seu Esperit. Gràcies a l'Esperit Sant podem dir amb sant Joan de la Creu: «Déu és meu i tot per a mi» (*Dichos de luz y amor*, 27).

A l'Evangeli, Déu se'ns mostra sovint com a Esperit, com a alè vital, com a vent lliure que guareix i dona vida. «El vent bufa allà on vol; en sents la remor, però no saps d'on ve ni on va» (Jn 3,8). Així és Déu, sempre és nou, sempre sorprèn.

Tanmateix, sovint ens pot passar que tenim una vida tan organitzada, tan plena d'activitats, que no deixem espai per a la novetat de l'Esperit Sant. Creiem que ho sabem tot i no deixem que Déu ens renovi. Amb aquesta actitud, som incapaços de llegir els signes dels temps i d'escoltar el que l'Esperit ens vol dir.

El dia de la Pentecosta, quan

Jesús dona l'Esperit Sant als seus deixebles, ells no hi intervenen, tan sols l'acullen. Per acollir l'Esperit de Déu cal estar en silenci i escoltar amb el cor. Acollir l'Esperit implica passar de pensar en Déu a aprendre a percebre'l en el més íntim i profund del nostre ésser. Cal, doncs, passar del cap al cor.

El papa Francesc, en la seva meditació *Un pla per ressuscitar*, ens diu que quan tenim una experiència interior de Déu, la nostra fe queda transformada. L'Esperit de Déu desperta la nostra creativitat i ens fa disponibles per ajudar el qui ens necessita. Això és especialment necessari davant les greus conseqüències de la pandèmia de Covid-19. El Papa ens exhorta dient: «És urgent discernir i trobar el pols de l'Esperit per impulsar les dinàmiques que poden testimoniar i canalitzar la vida nova que el Senyor vol generar en aquest moment concret de la història» (*Vida Nueva*. 18-24 d'abril de 2020).

Si acollim l'Esperit del Senyor tornarem a néixer a una vida nova

i esdevindrem sembradors d'esperança i il·lusió en les circumstàncies més adverses. Si ho anhelem amb constància, el mateix Esperit vindrà a ajudar-nos en la nostra feblesa (cf. Rom 8,26). Quan Déu envia el seu Esperit, reneix la creació i renova la faç de la terra (cf. Salm 104,30).

Així doncs, demanem amb insistència al Senyor que ens envii el seu Esperit i reservem algun moment del dia per estar simplement en actitud conscient d'acollida. Tant de bo que aquesta pregària intensa, en unió espiritual amb la Mare de Déu, ens obri a acollir l'acció de l'Esperit Sant en cada un de nosaltres.

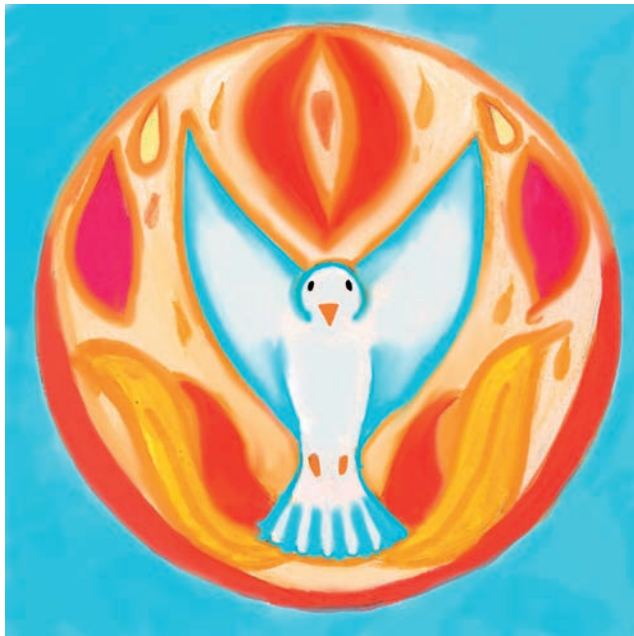
Vine, Esperit Sant, pare dels pobres, consol dels afligits, guia de l'Església. Envia'ns un raig de la teva llum perquè sapiguem veure Crist en totes les persones, especialment en les que més pateixen i en les que estan més allunyades de Tu. Insufla en els nostres cors la brisa de l'esperança. Anima'ns a sembrar en el món la tendresa del Pare. Amén.

COMENTARI DE LA PARAULA

Jesús ressuscitat insuflà Esperit Sant sobre els deixebles

Si comparem «el primer dia de la setmana després del sàbat jueu, quan Maria Magdalena anà de bon matí, quan encara era fosc, al sepulcre» (Jn 20,1) i «el capvespre d'aquell mateix dia, el primer dia després del sàbat, quan estaven les portes tancades on es trobaven els deixebles per la por dels jueus» (20,19), comprovarem la distància

abissal que —del matí al capvespre del dia en què s'inaugurava la nova creació— mitjançava entre el cercle femení, representat per Maria Magdalena, la primera que reconegué la presència del Ressuscitat quan la cridà pel seu nom, «Maria!» (20,14-16), i el cercle masculí que havien tancat i barrat les portes per por que els jueus els detinguessin, com havien fet amb «els altres dos sediciosos que portaren també perquè fossin executats amb ell» (Lc 23,32), als quals Jesús s'aparegué desitjant-los dues vegades que tinguessin pau i mostrant-los les mans i el costat obert, perquè veiessin que era el mateix a qui havien crucificat. L'experiència del Ressuscitat no es pot visualitzar ni es pot expressar amb paraules ni conceptes; tan sols el llenguatge metafòric s'hi pot apropar. No es tracta d'una experiència puntual, que es fa una vegada per totes:

GLÒRIA MONÉS

s'ha d'anar aprofundint, a mesura que hom li obre «les portes». Un cop pacificats, Jesús els pot enviar: «Pau a vosaltres! Tal com el Pare em va enviar, també jo us envio a vosaltres.» La missió que rebem nosaltres és la mateixa que Jesús va rebre del Pare. No fa distincions. Per poder-la dur a terme, però, cal que es produeixi un canvi qualitatiu en nosaltres, els enviats. Quan Déu va modelar l'home amb pols de la terra, «insuflà sobre la seva cara un alè de vida»; Jesús repren i acaba l'obra del Creador: «Insuflà damunt d'ells i els diu: "Rebeu Esperit Sant."» L'alenada del Déu Creador va produir un «ésser vivent» (Gn 2,7); la que Jesús continua insuflant en tots els qui envia a la missió per tota la terra els capacita per a fer l'experiència de l'Esperit Sant.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

PILAR CASALS
Biblista i egiptòloga

Quina rellevància té que siguin les dones les testimonis de la resurrecció?

En els quatre relats evangèlics trobem la figura de les dones com a testimonis del ressuscitat. Elles són les úniques seguidores que acompanyen Jesús en els darrers moments de la seva vida, al peu de la creu, al sepulcre i en el descobriment de la tomba buida.

És important comprendre la revolució del moment, la força de l'escena. El moment de la mort, com el del naixement, era, ha sigut i és un espai molt femení. La cura dels malalts, l'acompanyament en els darrers moments de la vida, el plorar els difunts... tan sols cal pensar en les ploraneres que encara es troben en alguns llocs. Per tant, no és estranya la seva presència en aquests moments. L'estranyesa arriba en tenir present que aquelles que no tenen validesa de testimoni en l'àmbit jurídic són les primeres testimonis de la resurrecció de Jesús, enviades a portar el missatge la Bona Nova de la resurrecció als deixebles (Mt 28,1-10). Aquest detall encara dona més intensitat a l'escena, perquè en reforça la historicitat. És més, en un espai públic eminentment masculí, es destaca com les dones segueixen Jesús des de Galilea. Jesús trenca amb els esquemes establerts situant la persona en el centre, i tant li fa si és un home o una dona qui té al davant. El seu missatge és per a tots i cadascun de nosaltres. Com recull Pau: «Ja no hi ha jueu ni grec, esclau ni lliure, home ni dona: tots sou un de sol en Jesucrist» (Ga 3,28).

Els testimonis de la revelació de qui és Jesús són les dones que no només l'han seguit, sinó que també el serveixen. El seguiment i el servei estan en relació amb l'Amor que es revela en l'escàndol de la creu. Les dones es converteixen en símbol i model d'aquest camí vers Ell.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta, es trobaven tots junts en un mateix lloc, quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc, que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar. Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i al'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial

103

Beneeix el Senyor, ànima meva. Senyor, Déu meu, que en sou de gran.

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, la terra és plena de les vostres criatures.

R. Quan envieu el vostre alè, Senyor, renoveu la vida sobre la terra.

Si els retireu l'alè, expiren i tornen a la pols d'on van sortir. Quan envieu el vostre alè, reneix la creació, i renoveu la vida sobre la terra. *R.*

Glòria al Senyor per sempre. Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet, que li sigui agradable aquest poema, són per al Senyor aquests cants de goig. *R.*

Al·leluia

Veniu, Esperit Sant, ompliu el cor dels vostres fidels i enceneu-hi la flama del vostre amor.

Evangelí

Jn 20,19-23

Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. Rebeu l'Esperit Sant

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa

Lectura segona

1Co 12,3b-7,12-13

Tots nosaltres hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, ningú no pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots. Perquè el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdona-reu els pecats, els quedaran perdona-tats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL II)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 1)

Maig

31. DIUMENGE

Diumenge de Pentecosta (S), Vermell. Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / 1 Corintis 12,3b-7.12-13 / Joan 20,19-23
SANTORAL: Pasqual, diac.; Peronella, vg.

Comença el temps de durant l'any

Juny

1. DILLUNS

Benaurada Verge Maria, Mare de l'Església (MO), Blanc. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 86 / Joan 19,25-34
SANTORAL: Flor; Ignasi, ab.; Justí, mr.

2. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 2 Pere 3,12-15a.17-18 / Salm 89 / Marc 12,13-17. O bé: *Sants Marcellí i Pere (ML)*, Vermell. Girona: *Sants Germà, Paulí, Just i Sici (ML)*, Vermell.
SANTORAL: Eugeni I, p.; Potí, Blandina i comp., mr.

3. DIMECRES

SANT CARLES LUANGA (MO), Vermell. Lectures: 2 Timoteu 1,1-3.6-12 / Salm 122 / Marc 12,18-27
SANTORAL: Isaac, monjo i mr.; Oliiva, vg.

4. DIJOUS

Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F), Blanc. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 39 / Lluç 22,14-20
SANTORAL: Clotilde, reina; Francesc Caracciolo, prev. i fund.; Hilari, b.; beat Joan Gran, rel.; Noemí i Rut; Pere Màrtir, prev. i mr.

5. DIVENDRES

Sant Bonifaci (MO), Vermell. Lectures: 2 Timoteu 3,10-17 / Salm 118 / Marc 12,35-37
SANTORAL: Sanç, mr.; Zenaida, vg

6. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 2 Timoteu 4,1-8 / Salm 70 / Marc 12,38-44. O bé: *Sant Norbert (ML)*, Blanc. Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: *Beat Josep M. Peris (ML)*, Vermell.
SANTORAL: Artemi, Cànida i Paulina, mr.; Bertran d'Aquilea, b.; Marcel·lí Champagnat, prev. i fund.

El Sant 3 JUNY

Sant Carles Luanga

Bona part de l'Àfrica subsahariana es va convertir al cristianisme en temps molt recents, a partir del segle XIX. Però la meritòria tasca dels missioners —tant catòlics, com anglicans o luterans— es va veure enterbolida pel paral·lel procés de colonització per part de les potències europees. Aquesta amenaça exterior va provocar la reacció d'alguns regnes africans de tradició animista, que van perseguir fins a la mort els conversos, com és el cas de sant Carles Luanga (1865 – 1886).

Nascut a l'actual Uganda es va criar en la fe animista i treballava com a servent a la cort del rei Muanga. Els Pares Blancs van instal·lar una missió a la zona i arran de la predicació el jove Carles Luanga i altres membres de la cort, tret del monarca, es van fer batejar. El nombre de conversos anava creixent amb rapidesa i el rei no va tardar a considerar-ho una amenaça per a la tradició animista i la integritat del seu estat. Per aquesta raó va ordenar l'execució d'aquells membres de la cort que haguessin adoptat la fe cristiana, ja fossin anglicans o catòlics. Un dels primers va ser sant Carles Luanga, que va morir cremat a la foguera per no voler renunciar a la fe de Crist. Va ser canonitzat per Pau VI el 1964.

La vinguda de l'Esperit Sant

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

Avui celebrem la solemnitat de la vinguda de l'Esperit Sant. Arribem, per tant, al final de la cinquantena pasqual. Cinquanta dies transcorreguts des del dia de la resurrecció del Senyor fins al dia de Pentecosta. Pasqua i Pentecosta com un principi i final.

Sant Atanasi ens diu: «Els cinquanta dies que van des del diumenge de Resurrecció fins al diumenge de Pentecosta, han de ser celebrats amb alegria i exultació, com si es tractés d'un sol i únic dia festiu, més encara, com un gran diumenge. Aquests són els dies en què principalment es canta l'alel·luia.»

Llegim als Fets dels Apòstols: «Quan va arribar la diada de Pentecosta es trobaven units tots junts. De sobte, com si es girés una ventada impetuosa, se sentí del cel una remor que omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls van aparèixer unes llengües com de foc, que es distribuïen i es posaven sobre cada un d'ells. Tots van quedar plens de l'Esperit Sant i començaren a parlar en diverses llengües, tal com l'Esperit els concedia d'expressar-se.» (2,1-4)

La influència del llibre dels Fets dels Apòstols va dur a poc a poc a celebrar, amb un relleu particular, el dia de la conclusió del temps pasqual com el de la vinguda de l'Esperit Sant. Sabem que al segle IV, les esglésies de Constantinoble, Roma i Milà i a la península ibèrica, ja van començar a celebrar la festa.

Nosaltres, en celebrar el dia de la seva vinguda, demanem al Sant Esperit que ens ompli dels seus dons: «savi-esa» (per poder tenir més coneixement de Déu), «enteniment» (per conèixer més profundament els misteris de fe), «consell» (perquè sapiguem discernir els camins i les opcions, i sapiguem orientar en cada situació), «fortalesa» (perquè puguem vèncer els obstacles i posar en pràctica les virtuts), «ciència» (perquè compreguem que les coses creades són senyals que ens porten a Déu), «pietat» (perquè fomentem un amor filial cap a Déu, Pare nostre) i «temor de Déu» (perquè visquem amb un temor propi de fills que se senten emparats pel seu Pare, i a qui no volen ofendre).

I concloem amb dues estrofes de la seqüència d'aquesta solemnitat, que es canta o recita abans de proclamar l'evangeli:

Veniu, oh Esperit Sant,
des del cel al nostre pit
amb un raig de llum divina.
Pare dels pobres, veniu,
deu-nos els dons que teniu,
oh Sol que el cor il·lumina.

Deu als fidels confiats
dels vostres dons esperats
la sacrosanta Setena;
el mèrit de la virtut,
el camí de la salut,
la joia immortal i plena.

Sortida de la imatge de la Mare de Déu del Rocío l'agost del 2019.
/ David García Requena

En època de coronavirus... «Rocío de luz»

DAVID GARCÍA REQUENA
Sant Boi

Ara fa un any que el setmanari *Catalunya Cristiana* va publicar un reportatge sobre les germandats *rocieras* establertes a Catalunya i que anualment van a Andalusia en romiatge quan arriba la data de la Pentecosta. Doncs bé,enguany en què la pandèmia del Covid-19 ens embolcalla a tots els nivells, cal dir que la fe *rociera* en general viu una situació de confinament. Des de la Germandat matriu d'Almonte ha nascut una iniciativa que han anomenat «Rocío de luz», la qual du la festa de la Pentecosta als cors i ànimes de tots els *rocieros* del món.

Aquest any no veurem la típica imatge de les carretes pels sorrals dels camins, ni el cant de les sevillanes dels pelegrins, ni tampoc la processó del dilluns després del tradicional salt a la reixa per part dels ciutadans d'Almonte per passejar la Blanca Paloma pel llogarret del Rocío.

Un cas excepcional el d'aquest

2020, ja que som en Any Jubilar, concedit pel papa Francesc amb motiu del centenari de la coronació canònica que va tenir lloc en aquest passat 2019, com pel tradicional trasllat de la Mare de Déu al seu poble d'Almonte, fet que s'esdevé cada set anys. Per aquest últim motiu, la pandèmia del Covid-19 ha sorprès la imatge de la Blanca Paloma a la parròquia de l'Assumpció de la localitat de Huelva i no a la seva típica basílica de façana blanca del Rocío.

Com a resposta de la Germandat matriu, i de manera inusual, la Mare de Déu restarà a Almonte fins al proper any 2021. És un fet que no ha ocorregut mai a la història del poble d'ençà que es van establir les visites de la Mare de Déu al seu municipi en el termini de cada set anys.

Queden, per tant, diverses preguntes per a la fe *rociera* en aquests temps. Quan tornarà la Mare de Déu al llogarret del Rocío? A l'agost se celebrarà el Rocío Chico?

Això, com es diu en l'argot *rociero*, «només la Mare de Déu ho sap».

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Ho podia rebre?

En plena pandèmia, va morir la meva sogra. Sempre havia manifestat la voluntat de rebre els sagraments en els darrers moments. Vam buscar un sacerdot, però ens va dir que si havia mort ja no li podia donar cap sagrament. M'ha quedat un gran neguit.

Primer de tot li diré que es tregui aquest neguit del cap i del cor. No li fa bé i no té cap sentit, particularment des de la nostra experiència cristiana. Vostè mateixa reconeix que la seva sogra tenia una fe forta i pregava. Confiava en Déu. I vostè també ho ha de fer. Recordi aquelles paraules del Senyor: «Confieu en Déu, confieu també en mi. Que els vostres cors s'asserenin.» I més encara quan vostè reconeix la intenció que tenia aquesta bona cristiana de rebre sempre que fos possible la gràcia dels auxilis cristians en els darrers moments. Els teòlegs clàssics deien que «*Deus non tenetur ad sacramenta*», la qual cosa vol dir que Déu no està obligat a concedir la seva Gràcia únicament pels sagraments. Quan un catecumen es prepara per rebre el Baptisme i mor sense haver-lo pogut fer, l'Església li fa un funeral com un cristià i el considera com a tal a tots els efectes. Ens acreditem com a cristians al llarg de tota una vida i no pas en el moment de la mort, sense negar la importància que pot tenir aquest moment en alguns casos. Qui viu com a cristià mor com a cristià. Probablement allò que li volia dir aquell mossèn era que si es rebutjava la Gràcia dels sagraments posava en perill la seva salvació. Però hi ha certes coses que si no es diuen ben dites, més val no dir-les perquè poden confondre més que il·luminar. El mossèn va actuar correctament. No es pot administrar cap sagrament a un difunt si consta la seva mort. En aquests casos el que es fa, si és oportú, és visitar la família i fer una pregària junts pel difunt. L'hi repeteixo: tregui's aquest neguit i faci celebrar una missa per la seva sogra amb plena confiança en el Senyor.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Els mitjans de comunicació

La setmana passada vam celebrar la Jornada Eclesial dels Mitjans de Comunicació Social. Va brollar de les entranyes del Concili Vaticà II, que els va anomenar i qualificar com a «invents meravellosos de la tècnica». El Concili va qualificar els mitjans d'aleshores, quan començava a existir la televisió, i encara no s'entreveien els avenços de la tècnica, fins arribar a internet, com «ajudes valuoses al gènere humà, perquè contribueixen eficaçment a descansar i cultivar l'esperit i a propagar i enfortir el Regne de Déu». Tot i que també advertia i cridava l'atenció dels perills d'aquests mitjans, amb aquestes paraules: «La mare Església sap també que els homes poden tornar aquests mitjans contra el pla del Diví Creador i utilitzar-los per al seu propi perjudici; encara més, sent una angoixa maternal a causa dels danys que del seu mal ús s'han derivat amb massa freqüència per a la societat humana.»

Malauradament, aquests auguris s'estan complint, fins a límits insospitats, amb l'aparició de les *fake news*, les calúmnies i difamacions. I ara, què? Ara, cal recordar l'esclat que el Vaticà II va assenyalar a la «Comunicació»: «Que sempre sigui veritable i íntegra, salvades la justícia i la caritat; honesta i convenient, és a dir, respectant escrupolosament les lleis morals, els drets legítims i la dignitat de l'home, tant en la recerca de la notícia com en la seva divulgació.»

Els Pares conciliaris suggerien amb força: «Fomenteu la premsa honesta i desenvolpeu també una premsa veritablement catòlica.» Què se n'ha fet d'aquest consell del Vaticà II?

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Testimoni de Sara Palmés

Voldria agrair el testimoni de la Sara Palmés, infermera a l'UCI de l'Hospital d'Igualada, publicat en els números del 17 i del 24 de maig de *Catalunya Cristiana*.

Gràcies, Sara, per teu testimoni però sobretot per fer reals les paraules de Jesús a Mt 25,31-46: «Perquè vaig estar malalt i em va venir a visitar.» Però tu estàs fent molt més, estàs salvant vides, t'hi estàs deixant la pell i l'ànima, i quan això no és possible, ets allà al seu costat intentant dignificar el pas d'aquesta vida a l'altra. Prego per tu, Sara.

Espero que si un dia ho necessita Déu em doni el do de tenir una persona com tu al meu costat. Gràcies.

NÚRIA ADÁN LEZCANO
Barcelona

Reconeixement i cooperació

A la Comunitat de Madrid, el mateix que ha succeït en altres llocs d'Espanya, són diversos els alcaldes de diferents partits que han agraït públicament el treball de l'Església per respondre a la pandèmia a través dels sacerdots, les Càritas i voluntaris de diverses associacions i moviments. El reconeixement i la gratitud per les iniciatives que neixen de la vitalitat social forma part també de l'acció política. Tant de bo que aquest estil i aquesta cooperació marquin el futur.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Comerç de proximitat

La situació generada per la pandèmia del Covid-19 ha ratificat la importància de promoure com a consumidors el comerç de proximitat. Mai fins ara havia estat tan important comptar amb establiments a prop de casa, al nostre poble, o barri quan es tracta d'una ciutat. Els comerços de barri generen vida, però perquè visquin nosaltres ens hem de comprometre a anar-hi de forma assídua.

Un altre element que s'ha fet palès és el greu error que ha estat la deslocalització del teixit industrial. Cal tornar a generar una indústria que sigui capaç de respondre a una crisi com l'actual amb agilitat, eficàcia i amb enorme estalvi econòmic.

JAUME SUBIRANA
Lleida

Menyspreu de la dimensió religiosa

Certament, la societat espanyola és plural, però això no significa que l'Estat pugui menysprear la dimensió religiosa i relegar-la a l'àmbit privat. La mort és també un esdeveniment de rellevància pública en la vida de les persones. En aquest període en què s'entreveu la tornada a la normalitat, es podria plantejar la declaració de dol oficial a Espanya, acompanyada de gestos que recuperin la memòria dels que ens han deixat.

Hem de donar el degut protagonisme a tots els que han mort, perquè no són mers números, sinó biografies sempre singulars, i convidar la societat al reconeixement i la pregària pels que ens han llegat una herència de progrés que no ha estat públicament agraïda tal com calia.

JUAN GARCÍA
Càceres

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

CARME MUNTÉ

Sebastià Alzamora, autor de «Reis del món»

«Potser és desitjar molt que ens estimem, però és una possibilitat»

Dos personatges reals, coincidents en el temps i en l'espai, tots dos fills de la població mallorquina de Santa Margalida, protagonitzen el nou llibre d'un altre mallorquí, l'escriptor Sebastià Alzamora. El banquer Joan March sumava a la seva immensa fortuna una falta total d'escrúpols. Joan Mascaró va ser un filòleg especialitzat en llengua i en cultura sànscrites, professor de la Universitat de Cambridge. Les biografies de tots dos, antagòniques però amalgamades per una admiració mútua, és la base sobre la qual Sebastià Alzamora basteix un dels seus llibres més ambiciosos: *Reis del món* (Proa). Hi ha esmerçat sis anys. Han estat els anys de la seva recuperació de l'addicció a l'alcohol que ell mateix va fer pública i que esdevé un dels temes secundaris de la novel·la.

No és la primera vegada que en els seus llibres fa una recreació literària de persones i fets reals. Les històries reals són bones aliades de la ficció?

No ha estat una cosa premeditada, però certament algunes de les meves novel·les parteixen de personatges reals i, a més, pròxims, del segle XX. En el cas de *Reis del món*, són dos personatges locals, perquè són mallorquins, però amb una dialèctica molt universal. Són dos personatges que surten d'un poble molt petit de Mallorca, Santa Margalida, i es projecten al llarg del segle XX. Això, d'una banda. De l'altra, tenia referències dels dos personatges, però el que no sabia era que havien estat amics durant molts anys. No semblava que poguessin tenir una relació gaire bona dues persones tan diferents, encara que fossin del mateix poble. Doncs va resultar que eren amics i que March havia volgut tenir Mascaró a sou, que treballés per ell, i li havia insistit durant molts anys, fins que es va produir l'anècdota del puro.

Una anècdota que recrea a la novel·la.

Joan March va pressionar Joan Mascaró perquè acceptés la feina: «Demana el que vulguis.» Era una oferta

temptadora, perquè March era un dels homes més rics del seu moment, mentre que Mascaró era un humil professor associat de Cambridge. «M'agradaria fumar un dels vostres puros», va comentar Mascaró, guanyant temps. Eren puros molt exclusius, els feien expressament per a March. En aquesta conversa també hi era present Emili Tremulles, director de la Banca March i col·laborador directe del banquer. Finalment, Joan Mascaró li va contestar: «Moltes gràcies pel puro, però no puc acceptar la proposta.» Aquesta anècdota l'explicava el mateix Mascaró. I afegia: «Estic content d'haver refusat la proposta perquè, si hagués dit que sí, ara seria en Tremulles, aniria a buscar els puros.» Vaig trobar-la una anècdota molt novel·lesca, va ser un dels estímuls per començar a treballar.

A partir d'aquí construeix o recrea aquests dos personatges, antagònics en molts aspectes, però que es professen una gran admiració mútua.

Allò que els duu a admirar-se mútuament és la intel·ligència, que és un atribut que comparteixen. Són dos homes d'una intel·ligència realment extraordinària i molt penetrant. Tenen la capacitat d'anar al fons de la qüestió molt ràpidament i de veure allò que els altres no veiem. Tots dos comparteixen la capacitat de fer una diagnosi profunda i afinada de la situació, però després cadascun la duu a un lloc completament diferent. L'un la converteix en una oportunitat de negoci i l'altre, en un estímul per buscar una resposta espiritual a una situació concreta, a través de la naturalesa i de la cultura, que eren els seus àmbits d'actuació. Un altre element diferenciador és la confiança i desconfiança en el gènere humà. Tots dos saben que el gènere humà és malvat i estúpid, però Mascaró pensa que som capaços de ser millors, mentre que March pensa més aviat com treure'n profit.

Joan Mascaró és l'autèntic protagonista de la novel·la? És també el personatge amb el qual vostè s'identifica més?

Portada del llibre.

Isaac Buj

Sebastià Alzamora
(Lucmajor, 1972).

«Són dos homes d'una intel·ligència extraordinària i molt penetrant; tenen la capacitat d'anar al fons de la qüestió molt ràpidament»

«És un llibre profundament religiós. Personalment, a mi també m'ha servit per plantejar-me moltes preguntes i qüestions»

Sí. El seu pensament és molt més ric que el de March. Joan Mascaró té la capacitat de fer-se càrrec de la complexitat de l'univers, d'intentar entendre'l i d'adonar-se que és una immensitat que està ordenada intel·ligentment. S'adona que el coneixement ens condueix a l'amor. Ara bé, he d'admetre que amb el Joan March vaig arribar a sentir una mena d'admiració, gairebé de síndrome d'Estocolm. En teoria és el dolent de la funció però és enormement atractiu.

Realment és una obra molt agosarada. Hi trobem filosofia, història, ciència, costumisme... És també un llibre de religió?

És un llibre profundament religiós. Personalment, a mi també m'ha servit per plantejar-me moltes preguntes i qüestions. Joan Mascaró es va mantenir catòlic tota la vida, però la seva curiositat enorme el va dur a estudiar les religions del món, a comparar-les, per arribar a una conclusió: totes són vies de coneixement per intentar entendre l'univers i la presència humana dins de l'univers. Per contra, el que rebutja són les religions enteses com a instruments de poder, molt especialment el paper de l'Església catòlica durant el franquisme. Li semblava la màxima blasfèmia. Tenia en gran estima els monjos de Montserrat i d'altres religiosos que s'havien mantingut apartats de la majoria nacionalcatòlica. Per a Joan Mascaró, religió, ciència, filosofia i poesia tot són

formes de conèixer i totes sumen, no s'exclouen.

El llibre es divideix en dues parts molt diferenciades: una és un diàleg entre March-Mascaró explicat pel fidel secretari Tremulles; la segona part és un dietari escrit per la dona del Dr. Mascaró. Què li han permès aquests dos punts de vista?

M'ha permès contraposar dos punts de vista que són radicalment diferents sobre un mateix subjecte, Joan Mascaró, cosa que ens permet anar-lo coneixent. Encara que és un personatge que imposa perquè els seus fets criden molt l'atenció, al final parlem d'un home normal. Des d'aquest punt de vista, tots som polièdrics, som en relació amb els altres i, en aquest sentit, tot depèn de qui ens mira i de com ens mira. Això és el que intentava reflectir. Tremulles és el director financer d'un banc important, mà dreta d'un dels homes més rics del món, en teoria un triomfador, però no és un home lliure. Un home que voluntàriament renuncia a la seva llibertat a canvi de béns i riqueses dona testimoni d'una conversa entre dos homes que sí que intenten ser lliures, si bé cadascun a la seva manera: l'un de manera lluminosa i l'altre d'una manera fosca. L'altre punt de vista se'm va imposar. Quan em vaig adonar que el protagonista de la novel·la seria Joan Mascaró, vaig veure que la seva vida es podia dividir cronològicament en dues etapes: amb Joan March i sense Joan March, perquè el banquer mor el 1962, 25 anys abans que l'orientalista. I és en aquests 25 anys quan es produeixen els dos fets més importants de la vida de Mascaró i que constitueixen un contrast molt fort: d'una banda, publica la seva traducció a l'anglès del text del *Bhagavad Gita* i aleshores comença el seu gran reconeixement com a intel·lectual; de l'altra, a la vegada que té èxit professional i acadèmic, viu a casa un drama familiar i humà molt fort que afecta els seus dos fills bessons. La nena, la Maria Coloma, que encara viu i l'he poguda conèixer, té Síndrome de Down. I el Martí va viure més o menys el que explico al llibre: en la primera joventut, a causa de l'alcohol i les drogues, se li va generar un problema de salut mental del qual ja no es va recuperar. En aquest esquema hi havia un personatge que em va ser im-

Mascaró i March són fills del mateix poble mallorquí de Santa Margalida.

«Per a Joan Mascaró, religió, ciència, filosofia i poesia tot són formes de conèixer i totes sumen, no s'exclouen»

«El de l'addicció, que he viscut en primera persona, és un món absolutament dramàtic que d'alguna manera s'ha de normalitzar»

mediatament convocat: la seva dona, la Kathleen Ellis-Mascaró, la «qui suporta els infortunis del regne», la reina del món en aquest cas. És una dona anglesa que a una edat major es casa amb un estranger, que resulta ser una eminència, cosa que la converteix en «esposa de».

S'ha vist reflectit en el personatge de Martí Mascaró, tenint en compte que vostè també ha patit una addicció?

M'interpel·la molt, perquè jo mateix soc un addicte recuperat, i en fi, és un tema sobre el qual inevitablement em sento cridat a escriure. Jo he tingut la fortuna de recuperar-me però molts no ho aconsegueixen. Si es produeix una lesió cerebral ja no hi ha tornada enrere, ni possibilitat de sortir-se'n. Com que ho he viscut en primera persona i he tractat amb molts addictes, penso que és un món absolutament dramàtic que d'alguna manera s'ha de normalitzar, en el sentit que siguem conscients que és una realitat, que no és una cosa excepcional i que no només passa en àmbits marginals. Un element que em va portar a escriure la novel·la va ser assabentar-me de la història del fill. Com explico a la novel·la, el Martí anava pel centre de Palma demanant almoïna i jo de vegades li donava diners. Realment cridava molt l'atenció perquè se'l veia desvalgut però molt distingit. M'intrigava què li devia haver passat. Me'n vaig assabentar en una situació semblant a la que explico al pròleg. Estava amb un amic a la terrassa d'un bar i es va acostar el Martí. L'amic em va explicar que es tractava del fill de Joan

Mascaró. Em vaig quedar petrificat. Jo havia llegit l'obra de Mascaró, sabia que s'havia passat part de la vida a Cambridge però no sabia res de la seva vida íntima, si s'havia casat, si havia tingut fills i molt menys m'esperava que un fill seu estigués en aquella situació. Després vaig saber que no ho feia per necessitat, perquè hi havia organitzada una petita xarxa d'amics del Mascaró que en tenien cura, però a ell li agradava sortir al carrer i demanar, en part perquè era un addicte, i a un addicte mai no li sobren els diners, i en part perquè hi havia un punt de provocació. Va morir fa tres anys.

En un dels darrers diàlegs de la novel·la, Joan Mascaró li pregunta a la seva dona si ha fracassat com a pare. «No crec que hagi fracassat com a pare, estimat. No crec realment que hagi fracassat en res. Has volgut, això sí, ser mahatma, una ànima gran, i t'has trobat que la teva ànima no era tan gran com desitjaves. Però sí que és bella. No has fracassat, només has desitjat massa. Un món ple d'amor... Quan ja és prou difícil que l'amor arribi a omplir una casa.» És una reflexió preciosa.

Encara que fos un savi s'assembla molt a qualsevol de nosaltres, amb les seves il·lusions i desil·lusions. Com a personatge, el faig «morir» preguntat-se en què ha fallat i poso en boca de la seva dona aquesta frase. Potser és desitjar molt que ens estimem, però és una possibilitat. El problema és que també existeix tota la resta. La paradoxa és aquesta: desitjar l'amor universal i ni tan sols tenir-lo dins de casa d'una manera plena.

Protegeix-te, protegim-nos

Protocol de mesures de prevenció durant la pandèmia de la Covid-19

Per sortir de casa hauràs de:

Posar-te la mascareta

Dur les mans netes

Abans d'entrar a l'església hauràs de:

Fer ús del gel hidroalcohòlic que t'oferirem

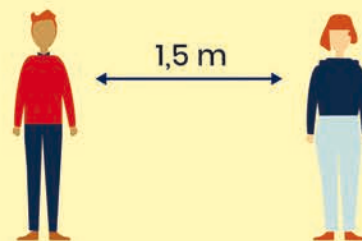

Evitar el contacte de les mans amb ulls, nas i boca

Dins l'església hauràs de:

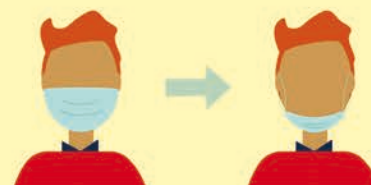
Deixar que t'ajudin a situar-te

Mantenir la distància de seguretat d'1,5 metres

Portar en tot moment la mascareta posada

Al combregar, no treure's la mascareta, només fer-la baixar

Església Arxidiocesana de Barcelona

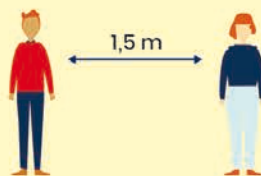
DELEGACIÓ DIOCESANA DE PASTORAL SACRAMENTAL

Retorn al culte públic

Mesures de prevenció del contagi a l'interior dels temples

Venir amb temps, l'aforament màxim del temple és d'un terç de la seva capacitat

Mantenir la distància d'1,5 metres en tot moment

Posar-se la mascareta

Utilitzar gel hidroalcohòlic

No agafar cap full ni cançoner

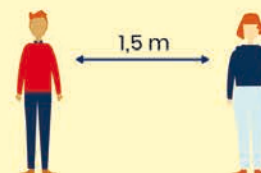
Dins l'església hauràs de:

Ocupar els llocs assenyalats

Seguir les indicacions

Mantenir la distància d'1,5 metres en tot moment

Combregar a la mà i sense guants

Evitar el gest de pau

No entrar en contacte amb les imatges

No deixar la mascareta al banc

No es farà col·lecta, podràs fer el donatiu a la sortida

Església Arxidiocesana de Barcelona

DELEGACIÓ DIOCESANA DE PASTORAL SACRAMENTAL

Espècies com les tonyines són particularment sensibles a l'escassetat d'oxigen.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Un altre efecte del canvi climàtic: pèrdua d'oxigen als oceans

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Oi que a simple vista sembla que no tingui res a veure una cosa amb l'altra? Per què, si augmenta la temperatura, ha de perdre oxigen l'aigua del mar? Doncs és per una raó molt senzilla: l'aigua calenta reté menys oxigen que la freda i, com que la superfície dels mars va escalfant-se, resulta que està perdent quantitats d'aquest gas. A mesura que les emissions industrials provoquen l'efecte hivernacle, la calor que rep la Terra del Sol queda més atrapada i les capes superficials dels oceans retenen menys oxigen.

I això, és clar, és una amenaça cada vegada més gran per a les espècies marines i altera els ecosistemes. Això que està passant ho ha fet notar la Unió Internacional de Conservació de la Naturalesa (UICN), que ens diu també que les regions oceàniques amb baixes concentracions d'oxigen es van expandint. Pels volts del 1960 ja s'havia calculat que hi havia 45 enclavaments marins afectats per déficit d'oxigen i ara ja se'n registren més de 700, de manera que el volum d'aigües amb poc oxigen s'ha quadruplicat.

Però, és clar, les repercussions

d'aquestes pèrdues ben aviat no es limitarien només a mars tancats, sinó que afectarien les conques oceàniques del món sencer. Ara com ara s'ha vist que hi ha hagut expansió dràstica a la major mar de l'Atlàntic en els últims 50 anys. Tot això ocasiona que molts peixos se'n ressentin, amb les conseqüències que en resulten per a la pesca. Espècies com les tonyines, els marlins i també els taurons són particularment sensibles a l'escassetat d'oxigen, però també molts altres peixos. Ens ho diu la UICN. Cal pensar-ne les conseqüències.

Em sembla que la cosa és clara i no cal afegir-hi cap comentari. El que hem de tenir en compte és, com sigui, col·laborar en tot el que es pugui per frenar el canvi climàtic.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
 Historiador
 jpallarespersonat@gmail.com

La infantesa d'Enriqueta Rodon no va ser fàcil. Nascuda a Barcelona el 26 de febrer del 1863 i batejada a la parròquia de Sant Josep i Santa Mònica, consta que era filla de pares desconeguts. En realitat, els seus pares no estaven casats. El pare, Pere, era magistrat i home de posició, casat amb cinc fills; la mare, Manuela, era una dona separada i mestra.

Va créixer lluny de tot escalf familiar en un orfenat, del qual només surt a l'adolescència, quan la seva mare l'obliga a casar-se amb Ignasi Adell. La noia obeeix dòcilment i resignada.

Cap al 1877, fugí i es refugia en un convent d'adoratrius, on descobreix la seva veritable vocació religiosa. El 1878 presenta la demanda de nul·litat canònica del seu matrimoni i passa a viure amb les Adoratrius, que acabaven d'estrenar convent al carrer Consell de Cent de Barcelona.

Tot i l'objectiu fundacional de les Adoratrius, d'ajuda i reinserció de dones marginades, als 20 anys l'Enriqueta pensa en una congregació que se centri en les nenes orfes i les filles de preses. Nou anys més tard, el 1892, a Lekaroz, troba Gabriela Quintana

(Mercedes en religió) i intenta donar forma a la seva idea, però no se'n surten. Finalment, el 1894 són acollides a Astorga pel seu bisbe, l'escolapi gallec Vicente Alonso.

El 14 de febrer del 1896 funden les Franciscanes de la Mare de Déu del Bon Consell, amb les constitucions aprovades l'any següent. L'Enriqueta n'és la primera superiora i, en professar, adopta el nom en religió de Maria Teresa de Jesús.

Als inicis, la congregació treballa a Astorga, Madrid i Llanes. L'atzarosa vida de la mare Maria Teresa de Jesús sembla ara oberta a grans projectes. Té 41 anys, però mor a Madrid el 28 de desembre del 1903, set anys després de la fundació.

Després d'uns anys molt precaris, la congregació deixa Astorga el 1909; a partir del 1920 són agregades a les Terciàries Franciscanes. El 1925 obren noves cases i s'expandeixen a tot Espanya i Portugal i a la resta del món. Treballen especialment als hospitals.

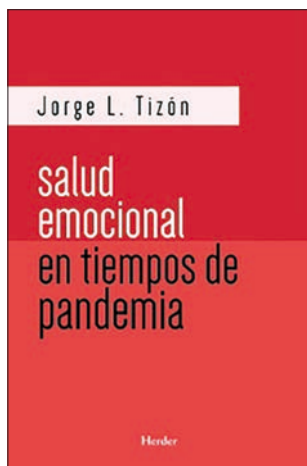
La fundadora està enterrada a la casa de Pozuelo de Alarcón. Avui Serventa de Déu, el seu procés de beatificació és obert.

Enriqueta Rodon Asencio.

GENT DE CASA

Enriqueta Rodon Asencio

JORGE L. TIZÓN

Salud emocional en tiempos de pandemia
Herder, 2020, 247 pàg.

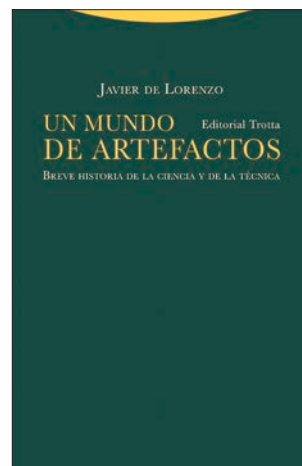
Enfront de la pandèmia del coronavirus sorgeixen moltes preguntes: quines diferències hi ha entre aquesta pandèmia i altres?, quin paper hi juguen «el poder de la por», la medicalització de la vida quotidiana i les desigualtats sanitàries? Aquest assaig intenta ajudar a pensar en el Covid-19 tant des del punt de vista individual com social per intentar reconstruir un futur millor.

XOSÉ MANUEL DOMÍNGUEZ PRIETO

Más allá de tus heridas: acompañamiento y sanación
Edelvives, 2019, 232 pàg.

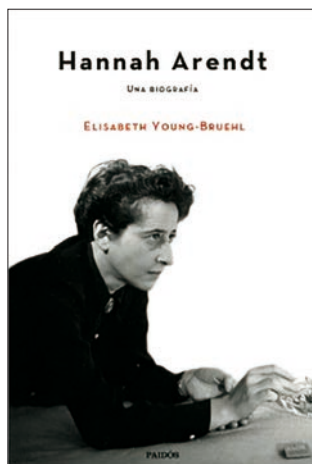
Les ferides més profundes procedeixen de la família, dels amics i de figures d'autoritat, però també el bàlsam més eficaç està en ells. En aquest sentit, és clau que hi hagi alguna persona o comunitat que acompanyi la persona ferida. L'acompanyament de persones amb ferides interiors és tot un art per al qual no n'hi ha prou amb la bona voluntat, cal aprendre'l.

JAVIER DE LORENZO

Un mundo de artefactos
Trotta Editorial, 2020, 288 pàg.

«Aquesta breu història fa un recorregut per les diferents revolucions científiques i tècniques amb els canvis socials, polítics i econòmics corresponents. A partir de les preguntes «on som i com hi hem arribat», es convida el lector a imaginar un futur i a pensar en quin pot ser, en el moment actual, el lloc de l'home al cosmos.

ELISABETH YOUNG-BRUEHL

Hannah Arendt
Paidós, 2020, 644 pàg.

Aquesta biografia d'Hannah Arendt, una de les pensadores més originals i controvertides del segle XX, va més enllà de la reconstrucció de la vida de la filòsofa. Basant-se en textos personals inèdits, recrea nombrosos episodis d'una existència complexa i els entrellaça amb els grans dilemes i drames d'un segle cruel.

SÍLVIA GRUART

En fals
Angle Editorial, 2020, 192 pàg.

Hi ha moments en què tot trontolla, en què una petita esclatxa pot provocar una esquerda. O, fins i tot, pot fer que caigui un mur. Aquesta és la sensació viscuda per l'Anna, una jove periodista que havia publicat uns reportatges sobre l'aniversari de la caiguda del Mur de Berlín i ara s'assabenta que una de les fonts entrevistades era un impostor.

TONI MORRISON

La fuente de la autoestima
Lumen, 2020, 464 pàg.

Un magnífic recull d'assaigs i discursos de Toni Morrison, premi Nobel de Literatura de l'any 1993, en els quals ens ofereix les seves lúcides reflexions. Hi aborda temes socials com la immigració, l'empoderament de la dona, la premsa, els diners, els drets humans, la funció dels artistes en la societat, la creació literària i el poder del llenguatge.

CRÍTICA DE CINEMA

MONTSERRAT CLAVERAS

Dra. en Història de l'Art i professora de Religió

PADRE NO HAY MÁS QUE UNO

DIRECTOR: Santiago Segura
 INTÈRPRETS: Santiago Segura,
 Toni Acosta, Sílvia Abril,
 Leo Harlem, Anabel Alonso
 MÚSICA: Roque Baños
 GÈNERE: comèdia familiar
 PAÍS: Espanya
 2019
 96 minuts

Una pel·lícula divertida amb rerefons

Recuperem una pel·lícula, d'alguna plataforma virtual, que ens ajudarà a passar una estona distreta en família, en aquests moments en què es troba «reunida». *Padre no hay más que uno* (2019), de Santiago Segura, és un film *remake* d'una obra argentina del 2017 titulada *Mamá se fue de viaje*.

L'argument és molt senzill i, fins i tot, conegut, l'etern problema de la repartició de les tasques domèstiques entre les parelles o matrimonis on, normalment, ella s'emporta tota la feina. Aquest cas no és diferent. El Javier i la seva dona són pares de 5 fills dels quals s'ocupa sobretot ella. Ella és qui porta la casa perquè ell és un informàtic obsessionat per la feina que no té temps per a la família. A més, considera la seva feina més important i imprescindible que la que fan els altres, especialment, la tasca familiar, que no té cap valor perquè intueix que no té cap dificultat.

El problema s'esdevé quan ella no pot més i es queixa que ell no l'ajuda. La resposta del marit és que no s'organitza bé o que s'ofega en un got d'aigua, etc. Aquestes respostes la fan decidir a marxar de vacances en un viatge que tenien programat, amb motiu del seu aniversari de casament, que ell ni recorda ni té temps per fer.

Dit i fet. Ella se'n va amb la seva cunyada i el Javier s'ha de responsabilitzar dels cinc nens d'entre 6 i 14 anys aproximadament.

Ell, un home metòdic, es fa un programa per tal de realitzar totes les tasques quotidianes sense deixar-se'n cap, perquè no recorda les activitats de cadascun dels nens que, com que són tants, són moltes.

En aquest moment comencen els embolics, les aventures.

Els nens són l'ànima de la pel·lícula. Aporten humor alhora que realisme amb les preguntes impertinents que demanen resposta. Les escenes amb els nens i dels nens són les que aguanten el film. Cadascun amb la seva manera de ser i de fer, segons les edats.

Les relacions entre el pare i els fills es van succeint com a conseqüència una d'una altra. Serà l'oportunitat perquè es coneguin una mica millor, i aquesta relació pare/fills és el que els quedarà, per sempre, de tota la caòtica situació.

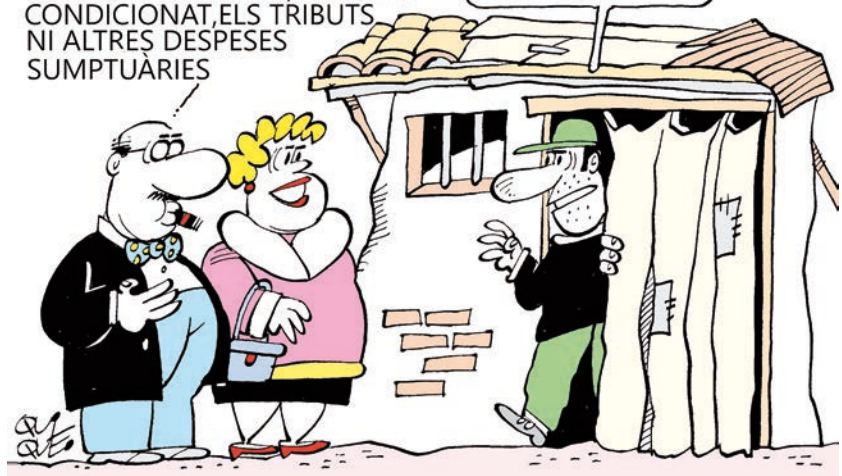
L'argument, que no pretén la profunditat, està farcit de tòpics que ens fan pensar en temes actuals en els quals ens podem trobar tots en major o menor mesura. És per això que, sent una pel·lícula per passar una estona divertida, no amb grans riallades però sí amb somriures freqüents, simpàtica, alhora que previsible i que només pretén entretenir, pot deixar en l'espectador un rerefons de pensament social.

Padre no hay más que uno és, sobretot, una comèdia familiar, no li busqueu cap més intenció.

AMB BON HUMOR

TOT UN LUXE TENIR UN HABITATGE AIXÍ, SENSE HAVER DE PAGAR L'ASCENSOR, NI L'AIRE CONDICIONAT, ELS TRIBUTS NI ALTRES DESPESES SUMPTUÀRIES

NO CREGUIN. HAUREM DE COMPRAR UNA CADIRA

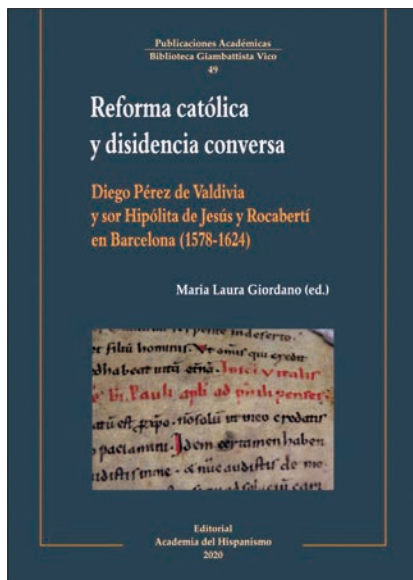

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxi

Comunió d'ideals i de vida

MARIA LAURA GIORDANO (Ed.)

Reforma catòlica y disidencia
conversa

Diego Pérez de Valdivia y sor
Hipòlita de Jesús y Rocabertí
en Barcelona (1578-1624)

Biblioteca Giambattista Vico,
49, Vigo

Editorial Academia del
Hispanismo, 2020, 215 pàg.

Conjunt d'estudis sobre les aportacions a la reforma catòlica dels escriptors místics Diego Pérez de Valdivia (Baeza 1510 – Barcelona 1589), deixeble eminent de sant Joan d'Àvila i professor de Sagrada Escripura a la Universitat de Barcelona (ambdós descendents de família judeoconversa), i de sor Hipòlita de Jesús (Isabel de Rocabertí i Soler; Barcelona 1551-1624), cèlebre monja dominica del monestir de Nostra Senyora dels Àngels de Barcelona i autora de nombroses obres bíbliques i místiques com, per exemple, el *Viaje de la celestial Jerusalén*, que fou publicat pòstumament a Barcelona l'any 1647.

En aquesta miscel·lània s'explora la comunió d'ideals i de vida entre els dos personatges, Valdivia i Rocabertí, ja que Diego Pérez de Valdivia fou, al seu dia, confessor del monestir barceloní de Nostra Senyora dels Àngels. Alhora, també es posa en relleu com les dues personalitats analitzades, sense mai desvincular-se del catolicisme, foren uns destacats representants de la seva consciència crítica, atès llur anhel renovador. En efecte, valent-se del llenguatge i conceptes de la doctrina paulina, maldaren ambdós per evitar la fractura de l'únic poble cristià format per membres de distinta procedència: jueus i gentils en recuperar el valor de la doctrina paulina.

La coordinadora del volum, la Dra. Maria Laura Giordano, remarca com, després de la fractura produïda pel luteranisme, l'experiència de la religió interior i intimista, fonamentada en la doctrina de sant Pau, arreu dels territoris hispans es volgué assimilar a pràctiques herètiques —Il·luminisme— esguardada com un ferment de desordre social que llavors desbordà l'activitat del Sant Ofici de la Inquisició, dedicat a perseguir la dissidència; així, i tal com remarca la coordinadora del volum, «els dos protagonistes d'aquest estudi, Diego Pérez de Valdivia i sor Hipòlita de Jesús, encara que amb un estil molt divers, encarnaren una Reforma catòlica minoritària i perseguida» (p. 24).

Valuosa contribució al coneixement de la història religiosa i cultural de l'Europa Moderna, especialment a propòsit del desenvolupament de l'exegesi bíblica i dels moviments reformistes no rupturistes suscitats en el cor de l'Església catòlica.

RAUXA

Elogi de l'Europa del sud (II)

Les societats nòrdiques serien un bon model per al sud d'Europa si la vida personal i col·lectiva es calibrés tan sols per l'eficiència. Però la dimensió comunitària es regeix també per altres paràmetres menys quantificables, com ara la capacitat de teixir relacions humanes. Quan analitzem la societat en aquest segon nivell podem identificar a l'Europa meridional unes virtuts que el nord desconeix.

Rere el desordre manifest, les nostres societats del sud conserven un altre ordre menys aparent però igualment real, una estructura força ferma de xarxes familiars i veïnals. Al marge del funcionament —sempre poc fiable— de l'economia i la política, nosaltres tradicionalment hem posat l'èmfasi en la comunitat i les relacions humanes més que no pas en l'autonomia de cada individu. Aquestes xarxes funcionen com una ajuda mútua que fa més difícil que la persona quedi sola i desamparada. Per contra, l'estabilitat del nord ha fet innecessària aquesta estructura i ha prioritzat que cada ciutadà fos plenament autònom. Amb la responsabilitat i l'ordre ben interioritzats, i amb una xarxa humana molt més feble, l'individu es veu obligat a decidir més per ell mateix. Però prioritzar la màxima autonomia individual té el risc de crear una societat de persones aïllades, sense lligams, un individualisme que pot buidar de sentit l'existència.

A Berlín, malgrat la intensa vida nocturna, li pesa massa aquesta buidor, aquest desencís entotsolat, i li falta aquell batec humà senzill però vital que a Atenes li sobra. La capital grega és atractiva no només per les ruïnes clàssiques, sinó justament —i no es tracta de cap sarcasme— pel seu model humà de societat.

EDUARD BRUFAU

Més informació: www.catalunyacristiana.cat

RECURSOS PER VIURE LA FE DES DE CASA

TEMPS PER FORMAR-SE

L'Institut Universitari de Salut Mental Vidal i Barraquer (Universitat Ramon Llull) ofereix el màster en Autoconeixement, transformació emocional i cosmovisió espiritual (psicologia i espiritualitat cristiana).

El curs, dirigit per Francesc Grané i Esperança Atarés, tindrà lloc en dues seus (la Fundació Vidal i Barraquer i el monestir de Sant Pere de les Puel·les), un cap de setmana al mes.

Matrícula a partir del dia 1 de juny. Data màxima d'inscripcions fins al 30 de setembre. Places limitades, reserva per ordre d'inscripció: docencia@fvb.cat.

TEMPS PER ACOMPANYAR

La Delegació de Pastoral de la Salut de Sant Feliu de Llobregat (www.bisbatsantfeliu.cat) ha preparat unes orientacions per acompanyar i donar suport emocional i espiritual a causa del Covid-19. Per això, ofereix una sèrie de materials com una eina pràctica per donar més seguretat i animar a fer aquest suport al malalt i a les persones properes a la malaltia i al patiment.

S'hi inclouen indicacions pràctiques abans de contactar les persones, per mantenir la conversa i sobre el que convé i no convé dir, per mostrar proximitat, alhora que per fer una ajuda real i concreta en el terreny emocional i espiritual.

En relació amb l'acompanyament de persones catòliques, hi ha orientacions sobre la pregària i la lectura de la Bíblia i sobre la pràctica dels sagraments.

TEMPS PER A LA SOLIDARITAT

Des del primer moment de la pandèmia, la Família Vicenciana està treballant per alleujar la situació de totes les persones que han vist empitjorar la seva vida a causa del Covid-19: persones en situació de carrer, nous aturats, famílies en situació de vulnerabilitat... Amb la intenció de posar en contacte els projectes que necessiten finançament de les organitzacions locals arreu del món i les persones que vulguin ajudar econòmicament s'ha creat la web <http://famvin.net>, on es poden consultar tots els projectes solidaris que actualment estan en actiu.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Jaume Aymar, Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Pilar Casals, Montserrat Claveras, Agustí Codinach, Fernando Cordero, Bernat Folcrà, Antonio Gil, Amparo Gómez, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Morató, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Josep Oriol Pujol, Quique, Josep M. Rambla, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Montserrat Rovira, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Bernat Sellarès, Lluís Serra, Rafael Serra, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Xavier Vidal, Josué Villalón, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ

Jordi Pesarrodonà, activista social

«L'única opció que tinc és demanar perdó en nom de l'avi»

Gràcies a la seva tasca a Pallasos Sense Fronteres, Jordi Pesarrodonà ha tingut l'oportunitat de constatar con una bona riassa ajuda a suavitzar moments de dificultat. A ell l'ha ajudat a afrontar una descoberta que li ha canviat la vida: el seu avi va ser un sanguinari capítost del comitè revolucionari del Bages. Jordi Pesarrodonà va oferir el seu testimoni en el cicle *Memòria, resiliència i superació de ressentiments de guerres i dictadures*, organitzat per la Fundació Pere Tarrés i la Fundació Carta de la Pau dirigida a l'ONU.

Com va descobrir qui era el seu avi?

El moment de la descoberta va coincidir amb la meua entrada com a regidor de Cultura de l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada, que englobava l'Àrea de Patrimoni i Memorial Democràtic. Fent recerca, em vaig posar en contacte amb l'historiador Quim Eloi, responsable de Memòria Històrica del Bages. Em va comentar que el seu avi havia estat represaliat pel meu avi i em va preguntar si jo en sabia res. Vaig començar a descobrir la dimensió del personatge.

Qui va ser Genís Pesarrodonà?

Era un pagès de Sant Joan de Vilatorrada, militant de la CNT. Va pertànyer al comitè revolucionari. Als inicis de la guerra civil, va ser

responsable directe de l'assassinat de 8-9 persones del poble: gent benestant, de dretes i catòlica. Va morir el mateix 1936 d'un tret d'un dels seus companys. La versió oficial és que va ser un error, però en realitat sembla que dins del mateix comitè van decidir aturar-lo perquè assassinava massa gent. De fet, quan va morir, es van acabar els assassinats a Sant Joan de Vilatorrada.

Era dels que anava a buscar les víctimes a casa seva?

Ell feia la llista i els anava a buscar amb el seu propi camió. Va rebre el malnom de matacapellans i era molt conegut per la seva cruesa. En una audiència del Memorial Democràtic vaig coincidir amb el fill d'un dels homes assassinats pel meu avi. Explicava que el seu pare, malgrat que l'havien alertat, no va voler abandonar la seva dona, que estava malalta al llit. «Ens coneixem de tota la vida», va dir referint-se al meu avi, «quan sàpiga que tinc la dona malalta no em matarà». No va anar com es pensava. L'home s'aferrava al capçal del llit mentre els membres del Comitè el tibaven. Aleshores, el meu avi, sense cap consideració, va agafar la destal, li va tallar la mà i se'l va endur. El van trobar mort d'un tret en una cuneta.

Com va viure personalment aquesta descoberta?

Em vaig quedar astorat. Es dona la circumstància que fins i tot l'avi d'un company regidor havia estat assassinat pel meu. Ell ho sabia, però jo no. Era el silenci característic de la postguerra, un silenci molt profund. A casa no se'n parlava. El meu pare tenia 9 anys quan van entrar les tropes nacionals. La meua àvia, que tampoc no la vaig conèixer, va veure com li expropiaven les propietats i li negaven la carta de racionament. Va repartir tres fills entre parents i només es va quedar amb la filla gran. La cruesa de la postguerra les va portar a la situació límit d'haver d'exercir la prostitució. El meu pare, que avui dia té 88 anys, sent una profunda rancúnia per la seva família.

Ve necessari haver de demanar perdó en nom del seu avi?

Em considero una víctima més. L'única opció que tinc és escoltar els altres testimonis, explicar la meua història i demanar perdó en nom de l'avi. Per això és molt important l'Audiència Memorial. Vam fer un acte de reconciliació amb la filla del primer alcalde franquista, que tenia el poder d'haver aixecat la restricció de la cartilla de racionament de la meua família, però no ho va fer; i també amb les filles de l'alcalde republicà afusellat. Aquest és el pas que necessitem per sentir-nos més alliberats.

25
anys

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Escolta la missa a Ràdio Estel

des de la Catedral de Barcelona
de dilluns a dissabte a les 19.15 h
els diumenges a les 19 h

des de la Basílica de Sta. Ma. de Montserrat
els diumenges a les 11 h

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play